

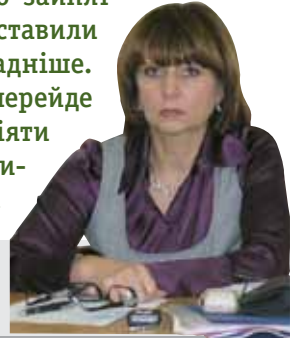
УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

№ 1-2 газета
(25-26) Університету банківської справи
2011 Національного банку України
виходить з травня 2008 року

«Якби тему лідерства УБС НБУ та питань щодо зайняття та утримання ним лідерських позицій ми поставили два роки тому, то виписати її було набагато складніше. Два роки ми нарощували кількість, яка тепер перейде в якість. І саме зараз, коли інститути навчилися діяти спільно і відчувли себе однією командою Університету, ми переживаємо перехід кількості в якість».

Інна Миколаївна ВЯДРОВА,
заступник директора з навчально-методичної роботи
ХІБС УБС НБУ.

Микола Гаврилович ДМИТРЕНКО,
директор ЧІБС УБС НБУ:

**«Лідерство –
нелегка ноша.
Але вибору немає –
Університет повинен
бути лідером!»**

Лідер – той, хто йде першим

Професор
Тамара СМОВЖЕНКО,
ректор УБС НБУ.

Університет банківської справи Національного банку України, утворений завдяки поступовому та поступальному розвитку трьох потужних інститутів – ЛІБСу, ХІБСу та ЧІБСу, які розвивалися від технікумів до інститутів, нарощуючи науковий і освітній потенціал, створюючи міцну матеріально-технічну базу, забезпечуючи соціальні гарантії, – профільний вищий навчальний заклад у сфері підготовки фахівців з інноваційним мисленням. І сьогодні, попри те, що наш Університет діє з 15 червня 2006 року, він має всі шанси посісти та втримати лідируючі позиції серед потужних вишів нашої країни. Тим паче, що Університет банківської справи Національного банку України (м. Київ) має певні конкурентні переваги в галузі підготовки висококваліфікованих фахівців і наукових кадрів для фінансово-кредитної сфери України, постійно шукає нові можливості і швидко адаптується до змін та умов конкурентної боротьби.

Відповідно до Концепції інноваційного розвитку Університету на 2010–2020 рр. основною місією Університету визначено забезпечення лідерства в галузі підготовки висококваліфікованих фахівців і наукових кадрів для фінансово-кредитної сфери України, що реалізується шляхом гармонійного поєднання фундаментальності та фаховості освіти, наукових досліджень і виховання, інтеграції в європейське освітнє, наукове і економічне співтовариство.

Питання лідерства ми винесли назагал, зробивши основним у засіданні вченої ради УБС НБУ в листопаді. Ми поставили собі доволі амбітну мету – завоювати й утримати лідерські позиції нашого Університету. І ми маємо для цього якщо не всі, то дуже багато підстав. Лідером у підготовці фахівців можна вважати вищий навчальний заклад, якщо його інноваційні методи і форми організації та ведення освітньої діяльності й наукових досліджень дозволяють визнавати його на регіональному і державному рівнях.

Лідер – це вищий навчальний заклад, який завоював собі привілейоване право на позиціонування на внутрішньому і зовнішньому освітніх ринках як закладу з найвищими рейтинговими показниками якісної підготовки фахівців, який розробляє навчальні плани і програми у визначеній галузі чи напрямі підготовки фахівців, формує їхні компетентнісні характеристики, має переваги в забезпеченні установ та організацій фінансово-кредитної сфери власними випускниками, провадить фундаментальні і прикладні дослідження заданого напрямку на замовлення НБУ та уряду, проводить фахові експертизи наукових досліджень інших установ, організацій і вишів України, бере участь у міждержавних наукових грантах за профілем закладу, готує кадри найвищої наукової кваліфікації в аспірантурі та докторантурі, створює на всеукраїнському рівні базові підручники і посібники для підготовки фахівців фінансово-кредитної сфери, а також визнаний міжнародними асоціаціями та організаціями.

Утримання лідерських позицій базується на розумінні ефективності роботи навчального закладу, яка формується на основі кількісних та якісних параметрів, що є основою рейтингового оцінювання навчальних закладів, розробленого Міністерством освіти і науки України. Стратегія утримання лідерських позицій УБС НБУ має бути спрямована на безперервний розвиток освітніх продуктів, персоналу та активну роботу із залучення потенційних студентів, виходячи з вимог сучасного ринку освіти. І до розроблення та впровадження стратегії утримання лідерських позицій УБС НБУ повинні бути залучені всі учасники навчального процесу, потенційні роботодавці та споживачі освітніх послуг.

Конкурентоспроможність і лідерство формують і студенти (у тому числі абітурієнти, випускники), науково-педагогічні працівники та персонал, роботодавці і замовники, стратегічні партнери та соціум.

Зовнішніми чинниками, що впливають на конкурентоспроможність Університету, можна назвати:

- загальну макроекономічну ситуацію в країні та світі;
- поглиблення процесів глобалізації та їх впливу на загальні тенденції розвитку фінансового сектору національної економіки України;
- інтеграцію української науки та освіти у світовий та європейський науково-освітній простір;
- інтернаціоналізацію науки і освіти та збереження національних традицій;
- посилення/послаблення конкуренції на ринку освітніх послуг;
- скорочення/підвищення попиту на ринку праці;
- скорочення/збільшення чисельності випускників загальноосвітніх навчальних закладів та рівень їхніх знань.

На конкурентоспроможність Університету впливають і внутрішні чинники:

- ефективність системи управління навчальним закладом;

- адаптованість навчальних планів і програм підготовки фахівців до вимог замовників та їх відповідність міжнародним стандартам;
- гнучкість в організації навчального процесу;
- рівень підготовки кадрів найвищої кваліфікації;
- формування наукових шкіл;
- забезпеченість власною науковою та навчально-методичною літературою;
- матеріально-технічна база та інформаційне забезпечення навчального процесу;
- інтеграція наукової, навчальної і практичної діяльності;
- рівень працевлаштування випускників;
- якісний склад науково-педагогічних працівників;
- рівень корпоративної культури та соціальної відповідальності;
- морально-психологічний клімат у колективі.

Відповідно до основних цілей у межах кожного напрямку діяльності Університету, важливими кроками на шляху до забезпечення лідерських позицій стало визначення конкурентних переваг, ризиків і можливих резервів, визначених у Програмі дій щодо досягнення та утримання лідерських позицій Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ). У галузі освіти – утримання лідерських позицій у підготовці та забезпеченні конкурентоспроможності фахівців. У науковій діяльності – досягнення статусу самоврядного (автономного) науково-дослідного Університету. У кадровій політиці – розвиток компетентнісних характеристик, підвищення якісного рівня науково-педагогічного колективу. У міжнародному співробітництві – підвищення міжнародного авторитету Університету, забезпечення міжнародних стандартів якості освітніх послуг. У галузі інформаційного забезпечення – упровадження в усі сфери діяльності Університету новітніх інформаційних технологій і програмного забезпечення, інтеграція наукової бібліотеки у вітчизняний і світовий інформаційний простір. У формуванні активної громадянської позиції – забезпечення гармонійного розвитку особистості на основі поєднання кращих міжнародних, національних і корпоративних традицій. В іміджевій політиці – усебічне віддзеркалення всіх інноваційних змін Університету, які забезпечуватимуть його позитивне сприйняття громадськістю як навчального закладу нової формації. У галузі управління – формування системи менеджменту за найвищими стандартами. У сфері матеріально-технічного забезпечення – розвиток матеріально-технічної бази відповідно до міжнародних стандартів.

Хочу ще раз наголосити на тих нових можливостях, які відкриваються перед Університетом. Це формування моделі системи управління Університету, яка забезпечує можливості творчої самореалізації для викладачів, співробітників, студентів, аспірантів, докторантів та надання йому науково-дослідного статусу, доступність до передових наукових і навчальних технологій, отримання фінансування міжнародних фондів і грантів на здійс-

нення наукових досліджень та реалізацію освітніх проєктів. Це також і можливість отримання двох дипломів, розширення можливостей доступу до інформаційних ресурсів, забезпечення внутрішньої та зовнішньої мобільності студентів, аспірантів і науково-педагогічних працівників та розвиток студентського самоврядування відповідно до європейських стандартів.

Студента потрібно готувати до вступу в УБС НБУ ще у школі, доносячи до нього особливості банківської справи, формувати корпоративні цінності УБС НБУ та переваги навчання саме в нашому вищому навчальному закладі. До участі у профорієнтаційній роботі повинні бути залучені студенти старших курсів та випускники УБС НБУ.

Для забезпечення лідерства УБС НБУ на ринку підготовки банківських фахівців потрібно постійно моніторити і прогнозувати ситуацію на ринку банківських спеціалістів та вносити зміни в підготовку студентів відповідно до попиту на ринку; продовжувати розвивати тісну співпрацю із провідними вищими навчальними закладами та впроваджувати передовий досвід підготовки студентів; розвивати спектр спеціальностей шляхом введення юридичного напрямку підготовки студентів; активізувати маркетингову діяльність УБС НБУ; активно залучати до участі в навчально-виховному процесі потенційних роботодавців; розвивати практику дистанційного навчання з використанням сучасних комп'ютерних технологій; забезпечити якісне володіння іноземними мовами як студентів, так і викладачів; створити систему, коли всі учасники навчального процесу зможуть генерувати і впроваджувати нові ідеї та підходи до навчання; забезпечити наукову співпрацю між студентами і викладачами на актуальну тематику з майбутнім практичним використанням отриманих наукових результатів; увести технологію планування та організації навчального процесу, орієнтовану на індивідуалізацію навчання та стимулювання творчої самостійної роботи студентів; забезпечити безперервну практичну підготовку студентів на базі навчально-тренувальних комплексів УБС НБУ.

Наостанок ще раз перерахую конкурентні переваги нашого навчального закладу. УБС НБУ – профільний університет Національного банку України, навчальний заклад IV рівня акредитації, сертифікований за міжнародними стандартами системи управління якістю ISO 9001–2000. До складу Університету банківської справи НБУ (м. Київ) входять Львівський, Харківський, Черкаський інститути банківської справи та Інститут магістерської та післядипломної освіти у м. Києві – а це високе ім'я, підтвержене давньою, насиченою історією. Таке територіальне розподілення навчального закладу розширює можливості його випускників, сприяє обміну досвідом між науково-педагогічними колективами задля якнайкращої якості надання освітніх послуг. Університет провадить освітню діяльність відповідно до вимог Болонського процесу, оцінювання знань студентів здійснюється за впровадженою кредитно-модульною системою. В УБС НБУ впроваджено європейську програму

► управління бізнесом – Європейський сертифікат бізнес-компетентності.

У контексті Болонського процесу Університет забезпечує мобільність студентів та аспірантів – діє обмін студентами між інститутами Університету та семестровий обмін студентами в рамках угод про співпрацю з Економічним університетом (м. Краків, Республіка Польща), Балтійською міжнародною академією (м. Рига, Латвія) і Поліським державним університетом (м. Пінськ, Білорусь), обмін студентами з Об'єднанням економічних шкіл № 2, а також обмін студентами в царині програми проведення літніх шкіл – унікальної комбінації навчання та відпочинку – із Державною вищою технічно-економічною школою імені Бронислава Маркевича (м. Ярослав, Республіка Польща). УБС НБУ організовує участь студентів та аспірантів у міжнародних навчальних і наукових заходах та стажування в зарубіжних банках (наприклад, у Національному банку Польщі, центральному та регіональних відділеннях Банку РКО ВР SA (Республіка Польща)), наукових установах і навчальних закладах. Для студентів-магістрів запроваджено вивчення другої іноземної мови для можливості паралельного одержання дипломів європейського зразка вишів Іспанії, Польщі та Латвії, а також міжнародну сертифікацію їхніх знань із бізнес-компетентності «European Business Competence* Licence» (EBC*L), яку проводить Колегія міжнародних бухгалтерів і аудиторів. Запроваджено викладання спеціалізованих курсів («Фінанси», «Менеджмент» і «Маркетинг») іноземною мовою. Вдало завершено експеримент щодо впровадження навчання магістрів за півторарічним терміном, що дозволяє працювати за спільними програмами з європейськими вишами.

Безсумнівними перевагами Університету на ринку освітніх послуг є й те, що УБС НБУ входить до Мережі університетів Чорноморського регіону (BSUN), є членом Великої хартії університетів (Італія) та Глобального договору ООН.

УБС став ініціатором створення і є безпосереднім учасником навчально-виробничого комплексу «Захід-банкосвіта», співорганізатором та активним учасником першого в Україні науково-навчального комплексу

«Економосвіта», який забезпечує впровадження результатів наукових досліджень у навчальний процес. В УБС НБУ організовано безперервний процес організації практичного навчання студентів. Практика відбувається з першого курсу паралельно з теоретичним навчанням. УБС став першим в Україні вишем, в якому створено та функціонують навчально-тренувальні банки та бухгалтерії.

У нашому навчальному закладі діє ефективна система підвищення кваліфікації держслужбовців, працівників НБУ та інших фінансово-кредитних установ з питань управління та фінансового моніторингу, а також система підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації в аспірантурі та докторантурі.

Університет визнано базовим закладом із проведення Всеукраїнської олімпіади з банківської справи. У нас інтенсифіковано роботу зі запровадження інформаційно-комунікативних технологій, створено методичне забезпечення мультимедійних комплексів для супроводу навчальних занять.

Розробляється концепція керованої самостійної роботи за рахунок забезпечення зворотного зв'язку з викладачами у формі прямої та опосередкованої інтерактивної взаємодії, ми слідкуємо за постійним надходженням в УБС НБУ широкого спектра навчальної літератури, у тому числі й на електронних носіях. Це й запроваджені тести вхідного контролю для моніторингу якості підготовки на попередніх етапах, періодичний перегляд вибіркової компоненти підготовки студентів, заходи щодо розроблення і запровадження критеріальної оцінки навчально-методичного забезпечення навчального процесу та перехід до європейської рамкової системи ключових компетенцій.

Уже започатковано роботу зі створення нового типу освітньої установи електронно розподіленого університету – мережевого вищого навчального закладу – єдиного комплексу, що реалізує освітні програми з використанням електронних технологій, а також його відокремлені підрозділи, які є точками доступу до освітніх ресурсів, що пов'язані в одній корпоративній мережі і реалізують освітні програми на підставі єдиного інформаційного освітнього середовища.

Думка студентів

Лише 50% студентів вступає до УБС НБУ, керуючись власним бажанням;

Близько 90% студентів подобається навчання в УБС НБУ;

78% студентів вважають стосунки між викладачами і студентами партнерськими;

98% студентів зацікавлені у викладанні дисциплін викладача-практиками;

Для 50% студентів система оцінювання знань є неоднаковою у викладачів та незрозумілою для них;

Лише близько 30% студентів вважають, що максимально використовують можливості, які надає УБС НБУ.

Лідерство та позитивний імідж УБС НБУ, на думку студентів, забезпечує:

Рівень працевлаштування випускників – 38%;

Рівень викладання – 32%;

Рівень знань та практичних навичок випускників – 11%;

Матеріально-технічна база – 6%.

Конкурентоспроможність випускників УБС НБУ, на думку студентів, можна підвищити:

1. Досконаліми знаннями іноземної мови;

2. Поліпшенням практичних навичок;

3. Стажуванням студентів за кордоном;

4. Проведенням різноманітних практичних тренінгів;

5. Постійним підвищенням іміджу УБС НБУ;

6. Наданням можливості закріплювати теоретичні знання практичними навичками із здобуттям трудового стажу.

Науково-дослідні теми, розроблені нашими науковцями, упроваджуються в діяльності НБУ та інших фінансово-кредитних установ. У результаті співробітництва з департаментами НБУ та Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC) в Університеті вперше в Україні розроблено магістерські програми з корпоративного управління та фінансового моніторингу в банках, упроваджено європейську програму управління бізнесом. Профільний університет, наш Університет банківської справи послідовно набуває ознак навчально-наукового інноваційного центру Національного банку України.

Але всі перелічені переваги – не панацея, а те, чим ми повинні керуватися у відчайдушній боротьбі за абітурієнтів, адже наші конкуренти – це ті виші, з якими ми конкуруємо у свідомості споживачів наших послуг. Тож ми повинні постійно бути в пошуку – що саме ми можемо протиставити, наприклад, таким потужним ви-

шам, як Київська Могилянська академія чи Київський державний університет імені Тараса Шевченка?

Так, лідер – це той, хто йде попереду. І все велике в цьому світі починається з малого, до якого докладено багато-багато праці та вивірених командної гри. Щоб достойно конкурувати, сучасним випускникам замало бути інтелектуалами та висококласними спеціалістами. Необхідні такі якості, як новаторство, креативність, вміння швидко переорієнтуватися і нестандартно мислити. Недаремно один із найуспішніших наших сучасників, інноватор і засновник усесвітньо відомої корпорації «Майкрософт» Біл Гейтс переконаний: «Ще ніколи в історії інновації не обіцяли так багато, так багатом і так швидко». Він знає це напевне, бо сам зумів створити нову реальність, завдяки чому став одним із найбагатших людей планети і здобув несамо-виту славу.

Слово «лідер» походить з англійської мови і буквально означає той, що веде, перший

Як ж дії, на нашу думку, потрібно здійснити, щоб Університет залишався лідером економічної освіти? У своїй доповіді ректор Тамара Степанівна Смовженко окреслила стратегічні напрями у сфері забезпечення лідерства Університету. Дозволю собі також дати певні пропозиції, які, на мою думку, можуть бути корисними.

По-перше, лідер – це той, кого видно одразу, однак таке джерело Інтернету, як «Вікіпедія», не містить жодної інформації про наш Університет. Така інформація може і повинна бути вміщена якомога більшою кількістю мов, до якомога більшої кількості статей цього електронного ресурсу, які стосуються банківництва, України як держави, освіти.

По-друге, лідер – це той, хто запроваджує нове. Очевидно, слід задуматися над тим питанням, щоб забезпечити закордонну акредитацію Університету з метою отримання дипломів іноземних університетів в Україні.

По-третє, лідер – це той, хто співпрацює з широким колом клієнтів. Після відповідного вивчення попиту, можливо, доцільним виявиться запровадження платного доступу до освітніх електронних баз даних Університету, зацікавлених в їх використанні фахівців-практиків, сту-

дентів інших ВНЗ тощо. Переваги і недоліки платного або безплатного використання матеріалів цих баз потрібно розглянути окремо.

По-четверте, лідер – це той, кого визнають лідером інші. У зв'язку з цим, очевидно, прийшов час подумати про професійну атестацію викладачів і студентів відповідних спеціальностей на відповідність вимогам міжнародних сертифікованих фахівців. Так само це стосується участі провідних науковців Університету в наукових дослідженнях міжнародного та національного рівнів.

По-п'яте, лідер – це той, хто швидко запроваджує інновації. Очевидно, прийшов час швидкого переходу до програм дистанційного навчання студентів. На Заході таку технологію використовують достатньо давно. Наприклад в університеті м. Фенікса (США) навчаються 350 000 студентів за дистанційною формою, які групуються у 200 студентських містечках, розташованих по всій території країни.

Наш Університет має чотири майданчики вже зараз і на часі – створення нових, про що вже майже рік говорить Тамара Степанівна. У той же час за дистанційного навчання контингент студентів є доволі нестабільним, і перехід до дистанційного

навчання повинен передбачати абсолютну нову концепцію навчання студентів. Наприклад, забезпечення їм індивідуальної траєкторії навчання, яка б не була прив'язана до строків навчання, вказаних у навчальних планах.

По-шосте, лідер – це той, до кого звертаються за порадою. Очевидно, що в рамках наукових шкіл Університету потрібно щільно співпрацювати з регіональними державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування з питань вирішення комплексу соціальних та економічних питань територій. У зв'язку з цим обнадійливим є факт нещодавнього запрошення Черкаською обласною державною адміністрацією науковців нашого інституту до участі в регіональній програмі соціально-економічного розвитку області. Вважаємо, що це є свідченням визнання в регіоні лідерських позицій інституту, як підрозділу Університету, у галузі наукових та інноваційних розробок.

Підсумовуючи, хочу сказати, що лідерство – це нелегка ноша, але вибору немає. Університет повинен бути лідером.

Професор М. Г. ДМИТРЕНКО,
кандидат економічних наук,
директор ЧІБС УБС НБУ.

Найвагоміші нагороди і досягнення

Кажуть, кожна нагорода – то аванс, який покладає велику відповідальність на нагородженого – адже потрібно тримати встановлену високу планку, а також працювати над тим, щоб ця планка весь час піднімалася і невтомно йти до нових планів, звершень і здобутків. Так, УБС НБУ ставив достатньо високі цілі і досягав їх. І ці зусилля були неодноразово відмічено. Тож пропонуємо вашій увазі підбірку нагород і найвагоміших здобутків Університету станом на 01.01.2011 року.

Висока нагорода МОНУ «Інновація у вищій школі» – перша, яка розпочала відлік і перелік подальших нагород Університету. У рамках XI Міжнародної виставки «Сучасна освіта в Україні – 2008» Університет банківської справи НБУ отримав бронзову медаль у номінації «Інновація у вищій школі».

Це перша нагорода Університету такого рангу і вона засвідчує дійсно високий рівень позиціонування Університету в освітянському просторі України, визнаний і підтверджений Міністерством освіти і науки України, а також ця висока нагорода – висока оцінка розробленої Університетом концепції розвитку навчального закладу відповідно до міжнародних стандартів (на конкурс було надіслано 260 концепцій).

Тільки за два перші роки роботи Університет здобув досить вагомі досягнення – як за рейтингом МОНУ, так і за висновками незалежних дослідників, увійшов до десятки кращих з-поміж 347 українських вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації. 2008-го незалежні аудитори з Великобританії високо оцінили роботу Університету, і в тому велика заслуга колективу науково-педагогічних працівників та обслуговуючого персоналу УБС.

Квітень 2008-го ознаменувала угода між УБС НБУ та Міжнародною фінансовою корпорацією в рамках проекту з розвитку іпотеки в Україні – «Меморандум про взаєморозуміння».

У жовтні 2008-го Університет акредитовано за IV рівнем.

Листопад 2008-го приніс чергову нагороду – перемогу в номінації «Досягнення в працевлаштуванні випускників навчального закладу».

На спеціалізованій виставці «Освіта і кар'єра – 2009», що пройшла 11–13 вересня 2009 року в м. Києві, Університет отримав почесну нагороду «Диплом за профорієнтаційну роботу серед молоді».

У лютому Університет здобув чергову нагороду – срібну медаль. УБС НБУ став срібним призером конкурсу «Сучасна освіта в Україні – 2009» у номінації «Інтеграція науки і освіти – необхідна умова підвищення якості підготовки фахівців у вищих навчальних закладах».

2009 року в рамках чергової щорічної Міжнародної конференції з проблем сучасної вищої освіти, яка відбулась у найстарішому європейському університеті в Болоньї та зібрала ректорів багатьох провідних вишів світу, ректор УБС НБУ Тамара Смовженко підписала Велику хартію університетів. Велика хартія університетів – документ, який відображає фундаментальні цінності та права європейських університетів, вишівську автономію та академічну свободу. Це дуже важлива складова Болонського процесу, що об'єднала 664 провідні університети світу в академічну співдружність навколо низки основоположних ідей і цінностей.

У рамках Тринадцятої міжнародної виставки навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні – 2010» Університет банківської справи НБУ нагороджено золотою медаллю за перемогу в номінації «Інтеграція вищої освіти України до європейського освітнього і наукового простору». Міжнародна виставка навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні – 2010» відбулася в Києві 24–26 лютого. Організатори виставки – Міністерство освіти і науки України, Академія педагогічних наук України, Київська торгово-промислова палата, виставкова фірма «КАРШЕ».

Березень 2010 року. Університет банківської справи Національного банку України отримав Золоту медаль у номінації «Компетентнісний підхід в освітній діяльності вищої школи» у рамках проведення Міжнародної виставки-презентації «Сучасні навчальні заклади – 2010».

Тоді ж скарбничка нагород Університету поповнилася дипломом і відзнакою Європейської бізнес-асамблеї і Сократівського комітету в номінації «Кращі підприємства у сфері вищої освіти», а ректор УБС НБУ Т. С. Смовженко отримала нагороду «Кращий менеджер року».

Важливим показником рівня міжнародної активності сучасного ВНЗ є співробітництво з міжнародними установами. Одна з форм такої співпраці – членство вишу в міжнародних освітніх організаціях, що є важливим показником загальноукраїнського і міжнародного рейтингів ВНЗ України. У березні 2010-го УБС НБУ запрошено до Міжнародної асоціації університетів.

У вересні 2010 року Університет банківської справи НБУ підписав Глобальний договір ООН, десять принципів якого є основою формування КСВ. Цей крок підсилює зусилля Університету у сфері корпоративної соціальної відповідальності і сприяє зміцненню престижу та його міжнародного авторитету. Членами Глобального договору є понад 7 700 корпоративних учасників і зацікавлених осіб із понад 130 країн.

Серед них – 149 компаній та організацій України, у тому числі чотири виші – Київський національний торгово-економічний університет, Міжнародний інститут менеджменту, Харківський соціально-економічний інститут та Український католицький університет. Отже, УБС НБУ став п'ятим вишем, який приєднався до цієї впливової міжнародної організації.

Вересень 2010-го. Університет банківської справи Національного банку України отримав спеціальну нагороду Національного банку України «За внесок у впровадження проекту «Електронний студентський квиток». Нагородження відбулося в рамках конкурсу «НСМЕП – 10 кроків до успіху», присвяченого десятиріччю початку впровадження пілотного проекту Національної системи масових електронних платежів.

Жовтень 2010-го. У рамках Другої щорічної виставки «Інноватика в освіті України» Університет банківської справи НБУ нагороджено золотою медаллю в номінації «Інноватика у вищій освіті».

Листопад 2010-го. У рамках Міжнародної виставки «Освіта і кар'єра – 2010» Університет банківської справи НБУ отримав срібну медаль у номінації «Розвиток студентської науково-дослідної роботи».

Ці нагороди – результат праці та творчого пошуку всього колективу нашого Університету, результат його виваженої стратегії та чіткого позиціонування. Упевнені, що то не останні нагороди, а тільки початок списку.

Нова угода про співпрацю: УБС тепер має партнерів і у Вільнюсі

УБС НБУ продовжує розширювати рамки свого міжнародного партнерства, адже міжнародна інтеграція забезпечує нам встановлення та утримання лідерських позицій в освітньому просторі країни та визнання у світі як потужного університету, де класичні фундації тісно пов'язані з інноваційною діяльністю.

Нещодавно підписано угоду про співпрацю між Університетом банківської справи НБУ і Університетом ім. Міколаса Ромеріса (м. Вільнюс, Литва). Сторони домовляються спільно реалізувати такі види діяльності в галузі економічної освіти: проводити спільні та колективні дослідження; здійснювати підготовку фахівців за спільними магістерськими програмами та іншими програмами післядипломної освіти; організувати спільні конференції, семінари, курси підвищення кваліфікації, літні школи та пізнавальні поїздки з використанням інформаційних можливостей обох сто-

рін; забезпечувати мобільність академічного та адміністративного персоналу; забезпечувати мобільність студентів, аспірантів та докторантів відповідно до попередньо обговорених планів, із зазначенням кількості учасників запланованих заходів, умов фінансування та розміщення, використання можливих грантів, а також визнання навчальних кредитів; проводити підвищення кваліфікації викладачів кожної зі сторін; здійснювати обмін інформаційними матеріалами та науковими виданнями у галузях, що виражають інтерес в обох сторін; публікувати наукові статті у фахових

виданнях кожної зі сторін; спільно брати участь у програмах, що фінансуються за рахунок Європейського Союзу, та в інших міжнародних проектах.

Університет ім. Міколаса Ромеріса (м. Вільнюс, Литва) – другий за величиною університет у Литві.

Створений на базі реорганізованого 2004 року Університету Закону. Йому було присвоєно ім'я Міколаса Ромеріса. Іноземні експерти і партнери кваліфікують Університет ім. Міколаса Ромеріса (<http://www.mruni.lt>) як сучасний і динамічний європейський університет із творчим і ефективним навчанням. Університет є членом багатьох міжнародних організацій. Серед почесних докторів багато відомих людей, наприклад Валдас Адамкус, президент Республіки Литва.

Навчання бакалавра, магістра та доктора здійснюється відповідно до основних принципів Болонського процесу на факультетах: юридичний факультет, факультет економіки і фінансів, управління, факультет стратегічного управління і політики, факультет державного управління, факультет соціальної інформатики, факультет соціальної політики та факультет громадської безпеки.

В Університеті навчається 21 000 студентів. У загальній складності 200 студентів докторантури удосконалюються в галузі права, психології, управління та адміністрації.

Університет пропонує понад 70 різних навчальних програм. Нині понад 80% навчальних програм мають міжнародну акредитацію.

Академічний штат установи становить 730 співробітників. Адміністративний штат – 357. Академічний штат університету – 52 професори, 392 лектори і 80 наукових співробітників. Академічний штат Університету є наймолодшим серед литовських університетів, що становлять у середньому 39,9 року.

В університеті є своя бібліотека, розташована у двох будівлях.

Наукові дослідження проводять у таких галузях: право, державне управління, економіка, фінансовий менеджмент, психологія, соціальна робота, соціальна політика, соціологія тощо.

Іноземні студенти також мають можливість отримати кредити без ступеня. Курси англійською, німецькою

та французькою мовами – для приїжджих студентів. Баланс між литовськими та іноземними студентами в університеті є одним з кращих серед литовських університетів. Кількість студентів та академічного персоналу збільшується щорічно.

Для того, щоб брати активну участь в ініціативах ЄС у сфері науки і освіти, забезпечити належне місце і роль у розвитку економіки знань, реагувати в напрямі глобалізації та інтернаціоналізації процесів, Університет ім. Міколаса Ромеріса заохочує науково-дослідну роботу. Він створює сприятливі передумови для наукових досліджень, і вони щільно пов'язані з навчальним процесом.

Дослідники виконують свою роботу з різних напрямів у царині соціальних наук. Аналіз економічного розвитку та його перспективи здійснюється на факультеті економіки та управління фінансами в рамках наукового напрямку «Зміцнення економіки Литви конкурентоспроможності, підприємництва та соціальної відповідальності».

З метою розширення знань про зміну кількісних і якісних характеристик людських ресурсів і створення методики, заснованої на наукових знаннях з метою модернізації соціальної політики, факультет соціальної політики розробляє дослідження «Розвиток людських ресурсів: проблеми соціальної політики».

Ефективне державне управління відіграє все важливішу роль у створенні сучасної та конкурентоспроможної держави. Тому факультет державного управління сприяє проведенню досліджень «Ефективне державне управління» і досліджує цінності й поняття, закладені в державну структуру управління, та їхній вплив на ефективне державне управління. Юридичний факультет сприяє верховенству закону, провадячи дослідження «Верховенство закону і соціальної згуртованості в XXI столітті», в якому верховенство закону бачить як правовий інститут, який гарантує співпрацю і згуртованість різних груп суспільства.

Протягом останнього десятиліття багаторівневе управління і сталий розвиток став конкурентоспроможним завдяки концепції соціальних досліджень, тому факультет стратегічного управління і політики продовжує розвивати ці ідеї в дослідженні «Багаторівневе управління».

Університет – член багатьох міжнародних організацій. 16 вересня 2003 року Університет вступив до лав країн, що підписали Хартію університетів спільно з іншими прогресивними університетами, які домоглися значних успіхів у своїй діяльності.

Університет ім. Міколаса Ромеріса присвоїв звання докторів наук цілому ряду шанованих людей.

Спеціально розроблені курси молодих фінансистів на факультеті економіки та молодих юристів на юридичному факультеті особливо популярні серед учнів середніх шкіл.

За більш ніж 10 років Центр правової допомоги та жертв злочинності за сприяння асоціації Литви забезпечує підтримку жертв злочинів. Центр заслужив довіру громадськості та увагу політиків.

Нагороду отримала ректор Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ) д. е. н., професор Т. С. Смовженко.

Десять років успіху

На базі Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ) відбувся конкурс «НСМЕП – 10 років до успіху»

Університет банківської справи Національного банку України отримав спеціальну нагороду Національного банку України «За внесок у впровадження проекту «Електронний студентський квиток». Нагородження відбулося в рамках конкурсу «НСМЕП – 10 років до успіху», присвяченого десятиріччю початку впровадження пілотного проекту Національної системи масових електронних платежів. Його організаторами виступили НБУ, що виконує функції Платіжної організації НСМЕП, та журнал «Банкир».

П'ять років тому в Україні на базі системи НСМЕП розпочав реалізацію проект «Електронний студентський квиток». Університет банківської справи НБУ першим запровадив електронний студентський квиток серед своїх студентів. За словами студента 5-го курсу Інституту магістерської та післядипломної освіти Університету банківської справи НБУ Ярослава Омельчука, досить зручно мати в одній карточці студентський квиток і банківську платіжну картку, на яку нараховується стипендія. Майбутній банкір переконаний, невдовзі такі студентські квитки стануть поширенішими, адже значно полегшують грошові розрахунки, є простими в користуванні та надійними з погляду збереження своїх заощаджень.

Нагороди від Платіжної організації НСМЕП отримали 24 установи, серед яких банки, розробники і постачальники програмного забезпечення НСМЕП, а також інші небанківські установи, які здійснюють свою діяльність у НСМЕП.

Ведучі церемонії:
президент асоціації
«Український союз
учасників Національної
системи масових
електронних платежів»
М. І. ГЛУХИМЧУК,
директор
Інституту магістерської
та післядипломної освіти
УБС НБУ Т. Д. ГІРЧЕНКО.

Перша книга з історії головного банку країни

На початку 2011 року вийшла у світ книга «Історія Національного банку України: віхи поступу», авторами якої стали науковці Університету банківської справи НБУ. Книгу, яка є повноцінним науковим дослідженням і аналогом якої в Україні немає, створено до 20-річчя заснування головного банку країни. Двадцятирічний період діяльності та становлення НБУ, розбитий по роках та гарно проілюстрований світлинами відповідних періодів, подано в хронологічній послідовності. Це перша науково-історична розвідка, що ознайомлює читачів із центральною банківською інституцією країни, сприяє формуванню позитивної суспільної думки про діяльність Національного банку зокрема та формує комплексне уявлення про тенденції та проблеми розвитку банківської системи України загалом.

Наукову роботу, замовником якої є Департамент персоналу Національного банку, науковці Університету провадили з 2009 року. Керівник роботи кандидат економічних наук Валерій Огієнко згуртував навколо дослідження цілу команду з кандидатів історичних наук зі всіх інститутів Університету: Зоряну Комаринську (Львів), В'ячеслава Анісімова (Черкаси) та Валентину Світличну (Харків).

Актуальність роботи – в особливій ніші НБУ в системі державного управління та важливості його діяльності, яка впливає на всі сторони економічного життя країни. Звернення до історії НБУ є цілком обґрунтованим як з точки зору ретроспективного аналізу та діяльності НБУ, так і з огляду на перспективи його діяльності.

Дослідження є початковим етапом у створенні фундаментальної економічної історії НБУ як центрального банку держави. Адже відродження української державності кінця 80 – початку 90-х років ХХ століття і проголошення державної незалежності України 24 серпня 1991 року сприяли створенню центральної банківської інституції – Національного банку України, який в історичному аспекті є правонаступником і продовжувачем традицій українського банківництва, започаткованого в діяльності Укра-

їнського державного банку в період існування Української державності 1917–1920 рр.

Базою для написання роботи стали доступні для дослідників матеріали, а саме офіційний сайт НБУ, його розділи «Календар подій», а також офіційні друковані видання НБУ – науково-практичний журнал «Вісник НБУ», інформаційно-довідковий журнал «Банкноти і монети НБУ», щомісячний додаток до «Вісника НБУ» «Законодавчі та норма-

тивні акти з банківської діяльності», низка публікацій у періодичній пресі та монографічних виданнях. Достовірність і точність уміщеної в роботі інформації підтверджена саме використанням цих опублікованих джерел.

Кандидат економічних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Інституту магістерської та підсудипломної освіти Університету банківської справи НБУ Людмила Співак переконана, що в сучасних умовах надзвичайно важливим є питання про довіру до банків і банківської системи України: «Здійснена кропітка робота щодо відновлення та систематизації основних, ключових, визначальних, проміжних подій у діяльності центральної банківської установи держави стане тим фундаментом, завдяки якому в Україні постане ціла наукова школа з дослідження різних аспектів діяльності НБУ».

Наукова школа УБС НБУ: досягнення, можливості, перспективи

Науково-дослідна робота Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ) виконується відповідно до напрямів Концепції розвитку наукової школи «Банківництво в системі сталого економічного розвитку» і, за твердженням професора Олександра Івановича Барановського, д. е. н., проректора з науково-дослідної та інноваційної роботи, зараз представлена як кількістю, так і якістю і виходить на той науковий рівень, який притаманний класичним науковим школам. Торік започатковано створення єдиної навчально-наукової мережевої системи, що дає можливість упроваджувати інновації в навчально-науковий процес. Особлива увага приділяється розробленню і впровадженню наукових тем на замовлення НБУ, інших фінансово-кредитних установ, а також ініціативних наукових робіт.

Торік в Університеті банківської справи НБУ упроваджено нову практику звітування про виконання науково-дослідних робіт. Ідеться про запровадження звітування наукових керівників і відповідальних виконавців науково-дослідних робіт на засіданнях міжкафедрального наукового семінару. Така практика введена задля активізації наукової роботи науково-педагогічних працівників, аспірантів, здобувачів, докторантів і студентів як найважливішого фактора формування наукової школи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ). Як зазначив проректор з науково-дослідної та інноваційної роботи, професор Олександр Іванович БАРАНОВСЬКИЙ, така практика сприяє підвищенню якості виконуваних досліджень, їх теоретичної і практичної значущості, суттєво полегшує роботу із замовниками. Олександр Іванович наголосив на тому, що нова практика виявилася дуже вдалою, усі звіти про виконання НДР пройшли на високому рівні.

МІЖКАФЕДРАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ СЕМІНАР

Наукова школа Університету має міцний інноваційний науково-дослідний фундамент, про що свідчить проведений 10–12 листопада в Університеті банківської справи Національного банку України (м. Київ) міжкафедральний науковий семінар із звітування про виконання науково-дослідних робіт в Університеті.

У семінарі взяли участь не лише працівники УБС НБУ, а й провідні фахівці Національного банку України: Ю. В. Шоломицький, С. Т. Іванишин, С. В. Шуміхін, О. В. Арсенюк, Л. В. Стрільчук, Т. Г. Гримова, А. С. Савченко, Ю. Г. Лисенко, Л. П. Снігурська, Ю. П. Нагорна, Т. В. Шульга, які дали позитивні відгуки на науково-дослідні роботи, представлені на семінарі.

Упродовж 10–12 листопада учасники міжкафедрального наукового семінару заслухали та обговорили доповіді наукових керівників і відповідальних виконавців про наукові результати виконаних досліджень.

1. В Університеті банківської справи Національного банку України (м. Київ):

- «Аналіз та моделювання впливу монетарних режимів на інноваційний розвиток» [керівник

роботи – А. Я. Кузнецова, д. е. н., професор, проректор з наукової та організаційної роботи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ); відповідальний виконавець – Б. І. Пшик, к. е. н., доцент кафедри банківської справи Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ)];

- «Створення єдиної науково-навчальної мережевої (автоматизованої) системи управління операційними процесами у вищих навчальних закладах Національного банку України» [керівник роботи – О. І. Барановський, д. е. н., професор, проректор з науково-дослідної та інноваційної роботи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ); відповідальний виконавець – П. П. Гармидаров, к. е. н., доцент кафедри обліку і аудиту Інституту магістерської та післядипломної освіти Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ)];
- «Реструктуризація вітчизняних комерційних банків» [керівник роботи – О. Д. Вовчак, д. е. н., професор, завідувач кафедри банківської справи Інституту магістерської та післядипломної освіти Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ); відповідальний виконавець – К. І. Старовойт-Білоник, к. е. н., доцент кафедри банківської справи Інституту магістерської та післядипломної освіти Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ)];
- «Уточнення та систематизація термінології з банківської справи» [керівник роботи – О. І. Барановський, д. е. н., професор, проректор з науково-дослідної та інноваційної роботи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ); відповідальні виконавці – Р. А. Слав'юк, д. е. н., професор, завідувач кафедри банківської справи; Г. Я. Стеблій, к. е. н.,

доцент, завідувач кафедри економічної теорії; З. Е. Скринник, д. філос. н., доцент, завідувач кафедри суспільних дисциплін Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ)].

2. У Львівському інституті банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ):

- «Синтез системи управління якістю внутрішнього аудиту на основі ризиків». Етап III «Система оперативного управління якістю ризик-орієнтованого внутрішнього аудиту в умовах фінансової нестабільності» [керівник роботи – В. М. Чаплига, д. техн. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ); відповідальний виконавець – П. Р. Ткаченко, д. техн. н., доцент кафедри економічної кібернетики Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ)];
- «Оптимізація соціального сприйняття грошей та грошових відносин в умовах ринкової трансформації економіки України» [керівник роботи – Т. С. Смовженко, д. е. н., професор, ректор Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ); відповідальний виконавець – З. Е. Скринник, д. філософ. н., доцент, завідувач кафедри суспільних дисциплін Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ)];
- «Формування системи управлінської інформації в банках» [керівник роботи – Р. А. Слав'юк, д. е. н., професор, завідувач кафедри банківської справи Львівського інституту банківської справи Національного банку України (м. Київ); відповідальний виконавець – Г. П. Табачук, доцент, к. е. н., доцент кафедри банківської справи Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ)].

3. У Харківському інституті банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ):

- «Лексикографічний аналіз сучасної банківської термінології» [керівник роботи – Л. І. Черняк, ст. викладач, в. о. завідувача кафедри іноземних мов Харківського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ); відповідальні виконавці – О. А. Лисенко, ст. викладач кафедри іноземних мов; Т. В. Підкопай, викладач кафедри іноземних мов Харківського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ)].

4. У Черкаському інституті банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ):

- «Визначення системи індикаторів регулювання і контролю діяльності банку на кредитному та депозитному ринках» [керівник роботи – М. Г. Дмитренко, к. е. н., професор, директор Черкаського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ); відповідальний виконавець – Г. М. Білокінь, к. е. н., доцент кафедри банківської справи Черкаського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ)];
- «Небанківські фінансові установи: управління, фінанси та облік» [керівник роботи – С. О. Криниця, к. е. н., доцент кафедри фінансів Черкаського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ); відповідальний виконавець – С. О. Криниця, к. е. н., доцент кафедри фінансів Черкаського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ)];
- «Визначення первинних посад і розроблення кваліфікаційних характеристик, заснованих на компетенціях фахівців банківської сфери» [керівник роботи – І. С. Кравченко, д. е. н., професор, проректор з навчально-методичної роботи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ); відповідальний виконавець – М. Й. Гедз, к. е. н., доцент, в. о. завідувача кафедри обліку і аудиту Черкаського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ)].

Робота міжкафедрального наукового семінару супроводжувалася дискусіями, пропозиціями стосовно виконання тих чи інших тем.

За підсумками роботи семінару було визначено пріоритетні напрями науково-дослідної роботи, спрямовані на реалізацію Концепції інноваційного розвитку Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ) на 2010–2020 роки.

ПОПЕРЕДНЯ ЕКСПЕРТИЗА ДИСЕРТАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

22–23 листопада в Університеті банківської справи Національного банку України (м. Київ) проведено попередню експертизу дисертаційних досліджень, представлених на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит.

Аспіранти і здобувачі у виступах обґрунтували актуальність дисертаційних робіт, доповіли про досягнення мети і виконання завдань дослідження, вказали на наукову новизну одержаних результатів та розкрили основні положення дисертацій, звернувши увагу на теоретичне і практичне значення виконаного дослідження.

Роль кафедр Університету в запровадженні інноваційних освітніх технологій, активних методів навчання, забезпечення системності їх застосування

У рамках вченої ради, що відбулася 18 листопада 2010 року на базі ХІБС УБС НБУ, відбулася спільна, вже третя семінар-нарада «Роль кафедр Університету в запровадженні інноваційних освітніх технологій, активних методів навчання, забезпечення системності їх застосування», на якій науково-педагогічні представники та завідувачі кафедр усіх інститутів Університету розглянули та обговорили роль кафедр у впровадженні інновацій у навчально-виховний процес. Виступаючи на відкритті наради-семінару, ректор УБС НБУ Тамара Степанівна Смовженко наголосила на тому, що найголовнішою структурною одиницею вишу є кафедра. І від того, наскільки ефективно вони націлені на роботу та працюють, залежить загальний успіх навчального закладу. Зокрема, Тамара Степанівна сказала: «Зараз у нас спільні справи, спільні проекти, спільні інтереси, ми спільно вирішуємо проблеми, бо відчуваємо, що ми – єдиний навчальний заклад, в якого одна ідея. Ми створюємо та впроваджуємо спільні навчальні програми, положення, ми готові ділитися досвідом, своїми напрацюваннями, і робимо це. І від засідання до засідання ми вирішуємо дедалі складніші завдання і ставимо собі все сміливіші цілі, бо впевнені одне в одному». Власне саме ці слова ректора й підтвердило засідання, яке було насичене цікавими доповідями, дискусіями та діалогом.

Дуже велику зацікавленість аудиторії викликала доповідь доцента кафедри менеджменту ХІБС УБС НБУ, к. е. н. Н. В. Ізюмцевої «Запровадження та використання інноваційних освітніх технологій та активних методів навчання». Оскільки нині дуже багато розмов точаться навколо інноваційних технологій у навчанні, то Наталія Володимирівна підійшла до цього питання з наукового боку, вивчивши спочатку основні поняття та вимоги до інноваційних технологій в освітній діяльності, щоб оцінити власний досвід і зробити висновок про його актуальність і перспективи.

На прохання учасників семінару публікуємо доповідь у нашому часописі.

Кожен викладач нашого Університету намагається використувати інноваційні методи навчання, тому що сучасний студент – дуже вимогливий, його слід постійно розвивати та зацікавлювати. І саме для цього й існують інноваційні методи навчання.

Одним із найважливіших стратегічних завдань на сьогоднішньому етапі модернізації вищої освіти України є забезпечення якості підготовки спеціалістів на рівні міжнародних стандартів. Якісна освіта в сучасному розумінні має задовольнити ті вимоги, які ставить до кожної особи суспільство, що швидко змінюється. За таких умов пріоритетною є увага до навчального змісту і методик, що формують світогляд, цінності культури, уміння критично та креативно мислити, здатність до самопізнання та самореалізації особистості в різних видах творчої діяльності, уміння і навички, необхідні для життєвого і професійного досвіду. Розв'язання цього завдання можливе за умови зміни педагогічних методик і впровадження інноваційних технологій навчання. Вищий навчальний заклад повинен турбуватися про виховання творчо мислячих особистостей і професіоналів, без яких неможливий розвиток суспільства. Адже саме розвиток творчих здібностей допоможе молодій людині правильно зорієнтуватися в житті, знайти правильні шляхи, зуміти вийти зі складних ситуацій.

Наліпше професійні уміння студентів розвиваються під час використання інноваційних методів навчання, або їх ще називають інтерактивними технологіями. Перш ніж розглянути сутнісні ознаки інноваційних педагогічних технологій, уточнимо ключові поняття «інновація» та «педагогічна технологія».

Слово **інновація** має латинське походження і в перекладі означає оновлення, зміну, введення нового.

У педагогічній інтерпретації **інновація** означає нововведення, що поліпшує хід і результати навчально-виховного процесу.

Новація – це сам засіб (новий метод, методика, технологія, програма тощо), а **інновація** – процес його освоєння.

Дослідники проблем педагогічної інноватики (О. Арламов, М. Бургін, В. Журавльов, В. Загвязинський, Н. Юсуфбекова, А. Ніколс та ін.) намагаються співвіднести поняття нового в педагогіці з такими характеристиками, як корисне, прогресивне, позитивне, сучасне, передове.

Так, В. Загвязинський вважає, що нове в педагогіці – це не лише ідеї, підходи, методи, технології, які в таких поєднаннях ще не висували або ще не використовували, а й той комплекс елементів чи окремі елементи педагогічного процесу, які несуть у собі прогресивне начало, що дає змогу в ході зміни

умов і ситуації ефективно розв'язувати завдання виховання та освіти.

Одні науковці (В. Сластьонін, Л. Подимова) вважають інновації комплексним процесом створення, розповсюдження та використання нового практичного засобу в галузі техніки, технології, педагогіки, наукових досліджень. Інші заперечують, що інновації не можуть зводитись до створення засобів.

Так, І. Підласий вважає, що інновації – це ідеї, і процеси, і засоби, і результати, узяті як якісне вдосконалення педагогічної системи.

Розбіжності у тлумаченні поняття спричинені неоднаковим баченням авторами сутнісного ядра, а також радикальності нововведень. Одні з них переконані, що інноваціями можна вважати лише те нове, яке має своїм результатом кардинальні зміни в певній системі, інші зараховують до цієї категорії будь-які, навіть незначні нововведення.

Основу й зміст інноваційних освітніх процесів становить інноваційна діяльність, сутність якої полягає в оновленні педагогічного процесу, внесенні новостворених у традиційну систему. Прагнення постійно оптимізувати навчально-виховний процес зумовило появу нових і вдосконалення використовуваних раніше педагогічних технологій різних рівнів і різної цільової спрямованості.

Технологія – це сукупність прийомів, що застосовуються в якій-небудь справі, майстерності, мистецтві (тлумачний словник).

Педагогічна технологія – сукупність засобів і методів відтворення теоретично обґрунтованих процесів навчання та виховання, що дозволяють успішно реалізовувати завдання освіти (В. Безпалько).

Педагогічна технологія – сукупність психолого-педагогічних настанов, що визначають спеціальний набір та компонування форм, методів, засобів, прийомів навчання, засобів виховання; вона є організаційно-методичним інструментарієм педагогічного процесу (Б. Лихачов).

Педагогічна технологія – системна сукупність та порядок функціонування всіх особистісних, інструментальних та методологічних засобів, що використовуються для досягнення освітньої мети (М. Кларін).

Педагогічна технологія – це модель спільної педагогічної діяльності, продумана в усіх деталях з проектування, організації та проведення навчального процесу з безумовним забезпеченням комфортних умов для студента і викладача (В. Моначов).

Педагогічна технологія – це системний метод створення, застосування, визначення всього процесу викладання і засвоєння знань із використанням комп'ютера і людських ресурсів, завданням якого є оптимізація форм освіти (ЮНЕСКО).

Основні методологічні вимоги до педагогічних технологій (критерії технологічності):

- **Концептуальність.** Кожній педагогічній технології повинна бути притаманна опора на певну наукову концепцію, що містить філософське, психологічне, дидактичне та соціально-педагогічне обґрунтування досягнення освітньої мети.
- **Системність.** Педагогічній технології мають бути притаманні всі ознаки системи: логіка процесу, взаємозв'язок усіх його частин, цілісність.

- **Можливість управління.** Передбачає можливість діагностичного цілепокладання, планування, проектування процесу навчання, поетапну діагностику, варіювання засобами та методами з метою корекції результатів.
- **Ефективність.** Сучасні педагогічні технології існують у конкурентних умовах і повинні бути ефективними за результатами й оптимальними за витратами, гарантувати досягнення певного стандарту освіти.
- **Відтворюваність.** Можливість використання (повторення, відтворення) педагогічної технології в інших ідентичних освітніх закладах, іншими суб'єктами.
- **Візуалізація** (характерна для окремих технологій). Передбачає використання аудіовізуальної та електронно-обчислювальної техніки, а також конструювання та застосування різноманітних дидактичних матеріалів і оригінальних наочних посібників.

Інноваційні методи навчання стали на сьогодні вже невід'ємною частиною викладацької діяльності. На кафедрах із цією метою організовують міжкафедральні наради, круглі столи, методичні семінари, вивчають педагогічний досвід вищих навчальних закладів, який зараз використовується у викладанні дисциплін кафедр ХІБС УБС НБУ.

Інтерактивна технологія ВНЗ – це така організація навчального процесу, де студенти займаються співробітництвом (кооперацією), тобто спільною діяльністю для досягнення загальних цілей. Ідея проста. Одержавши інструкцію від викладача на практичному занятті, студенти об'єднуються в невеликі групи й виконують отримане завдання до того моменту, поки всі члени групи не зрозуміють і не виконають його успішно.

Спільні зусилля приводять до того, що всі члени групи прагнуть до взаємної вигоди. Це загальне визначення, бо останнім часом інтерактивне навчання розширило свої рамки, учені сюди відносять й інші інноваційні технології.

Існує умовна робоча класифікація за формами навчання (моделями), в яких реалізуються інтерактивні технології:

- інтерактивні технології кооперативного навчання;
- інтерактивні технології колективно-групового навчання;
- технології ситуативного моделювання;
- технології опрацювання дискусійних питань.

Звичайно, специфіка викладання дисциплін різна, але існує велика кількість активних та інтерактивних технологій навчання:

- проблемна лекція;
- парадоксальна лекція;
- евристична бесіда;
- пошукова індивідуальна робота;
- розв'язання ситуаційних задач;
- колективно-групове навчання;
- ситуативне моделювання тощо.

Вони можуть бути використані на різних етапах заняття: під час первинного оволодіння знаннями, під час закріплення й удосконалення, під час формування вмінь та навичок. Їх можна застосовувати як фрагмент заняття для досягнення певної мети або ж проводити ціле заняття з використанням окремої технології.

Обов'язковою умовою в ХІБС УБС НБУ є поєднання як традиційних (пасивних), так і інтерактивних (активних) методів навчання, використання яких дасть суттєвий позитивний педагогічний ефект і забезпечить особистісний розвиток студентів. На лекціях із дисциплін «Менеджмент» і «Менеджмент персоналу» поряд із викладанням основного матеріалу для поліпшення сприйняття використовуються проблемні, дискусійні питання та елементи тренінгу у формі невеличких вправ і завдань для набуття навичок ефективного менеджера. Тренінги з менеджменту розкривають студентам секрети управління та мотивації, планування та комунікації, дають навички ефективного лідерства, управління часом, взаємодії в команді та сприяють розвиткові творчих здібностей.

На мій погляд, дуже цікавим є тренінг із самомотивації, який включає кілька етапів:

- *Визначення рівня самомотивації учасників на початку тренінгу.*
- *Налагодження довіри і дружніх відносин у колективі.*
- *Визначення і розвиток індивідуальних якостей учасників, що сприяють поліпшенню їх самомотивації.*
- *Визначення впливу зовнішніх факторів на самомотивацію.*
- *Вправи для розвитку самомотивації.*

Дуже любляють студенти тренінг із розвитку таких комунікативних навичок, як навички аргументації, ведення переговорів, переконань. Він передбачає також кілька етапів:

- визначення рівня комунікативної компетенції;
- діагностика комунікативної толерантності;
- налагодження взаємовідносин та довіри із співрозмовником;
- розвиток навичок ораторського мистецтва;
- визначення рівня комунікативного контролю;
- удосконалення навичок невербальної комунікації;
- подолання бар'єрів у спілкуванні.

Створені та використовуються тематичні відеосюжети, які стали найпростішою, найдоступнішою і найцікавішою формою викладання нового матеріалу з навчальних дисциплін. Для більшої зацікавленості студентів на лекціях використовують притчі, афоризми і цитати до тем.

На сьогодні в ХІБС УБС НБУ актуальним є проведення на практичних заняттях із дисциплін «Менеджмент» і «Менеджмент персоналу», поряд із традиційними технологіями навчання, й інноваційних, інтерактивних технологій, пов'язаних з розвитком творчої особистості студента, його вмінь та навичок.

На практичних заняттях постійно використовують активні методи навчання: ділові та рольові ігри, ситуаційні вправи, робота в команді з використанням методів творчого пошуку вирішення проблем, ярмарок талантів.

Так, наприклад, у межах вивчення теми «Мотивація» передбачається виконання такого творчого завдання:

- скласти невеликий рифмований твір зі слів, які стосуються теми «Мотивація» (мотивація, спонукання, поведінка, винагородження, теорії, категорії);
- провести аналіз власних відчуттів, що виникали у вас у ситуаціях, пов'язаних із процесом мотивації, та записати їх;

- показати схематично або у формі малюнка (відмінного від відомих) основні поняття та теорії мотивації.

Індивідуальні завдання побудовані таким чином, що студентові, окрім опрацювання багатьох джерел інформації, слід думати самостійно, вирішувати складні завдання, розробляти власні стратегії розвитку персоналу, власний бізнес-план. Усе це сприяє розвиткові творчих здібностей і навичок діяти ефективно у складних умовах змін.

Для практичної реалізації такого підходу з дисципліни «Менеджмент» видано з грифом МОНУ навчальний посібник, де з кожної теми передбачено тренінги, які включають вправи, ситуаційні задачі, ділові ігри.

З дисципліни «Менеджмент персоналу» 2010 року підготовлено до друку спільний навчальний посібник, де також передбачено тренінги і творчі завдання.

Плануємо видання збірника творчих вправ із «Менеджменту», де не тільки будуть надані відповідні завдання до тем, а й наведено приклади їх виконання студентами у формі малюнків і віршів.

Такий досвід має актуальність і перспективи:

- забезпечує умови для розвитку творчої особистості студента;
- сприяє виконанню завдань національної доктрини розвитку освіти;
- сприяє позитивній мотивації студентів до пізнавальної діяльності, потребі в самопізнанні, самореалізації та самовдосконаленні;
- дозволяє гарантувати досягнення певного стандарту освіти;
- забезпечує особистісно орієнтовану модель навчання студента;
- робить можливим оригінальний підхід до побудови структури сучасного заняття.

Результатом досвіду є:

- створення оптимальних умов для розвитку творчих здібностей студента на заняттях із менеджменту;
- створення атмосфери співробітництва, взаємодії викладача і студента;
- розвиток соціальної та управлінської компетентності студента.

При використанні такого підходу студенти дуже охоче займаються науковою діяльністю, пишуть статті, тези та успішно беруть участь у різних наукових заходах як інститутського, університетського, так і всеукраїнського рівнів. Так, наприклад, у 2009/2010 н. р. з дисциплін «Менеджмент» і «Менеджмент персоналу» 13 студентів займалися науковою діяльністю та взяли участь у 28 заходах (конференції в Севастополі, Донецьку, Одесі, Феодосії, Львові, Черкасах, Києві, Харкові та конкурси інститутського, університетського і всеукраїнського рівнів). При цьому велика кількість студентів мали реальні результати.

Слід звернути увагу на те, що студенти займаються цим за власним бажанням і мають внутрішню мотивацію. Завдання керівника полягає в підтримці та розвиткові талантів. А талановитих студентів у нас багато.

Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт: підсумки першого етапу

17 грудня в Університеті банківської справи Національного банку України (м. Київ) проведено 1-й етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у рамках університетського етапу проведення конкурсу студентських наукових робіт.

Для розгляду поданих на конкурс робіт було створено університетську конкурсну комісію під головуванням А. Я. Кузнєцової, проректора з наукової та організаційної роботи УБС НБУ, д. е. н., професора. До комісії увійшли провідні науковці та наукові співробітники Університету і його інститутів.

На конкурс було прийнято 115 робіт за сімнадцятьма напрямками та спеціальностями. Дипломи першого ступеня отримали 17 осіб, другого ступеня – 27 осіб і третього ступеня – 35 осіб. А ще учасники не залишилися без подарунків і отримали грамоти за участь у конкурсі.

Тож розподіл дипломів по інститутах Університету є такий:

	I	II	III	Грамота	Всього робіт
ЛІБС	6	9	13	9	37
ХІБС	3	10	11	10	34
ЧІБС	5	6	7	10	28
ІМПО	3	2	4	7	16
Загалом	17	27	35	36	115

Спеціальність «Банківська справа»

Диплом I ступеня – Ярослав Пристай (ІМПО УБС НБУ);

диплом II ступеня – Тетяна Вантух (ЛІБС УБС НБУ), Наталія Остроушко (ХІБС УБС НБУ);

диплом III ступеня – Алла Тоценко (ХІБС УБС НБУ), Марія Олійник (ЛІБС УБС НБУ), Софія Андріяшевська (ІМПО УБС НБУ).

Спеціальність «Фінанси, грошовий обіг і кредит»

Диплом I ступеня – Олег Першин (ЧІБС УБС НБУ);

диплом II ступеня – Олег Карпенко (ІМПО УБС НБУ), Альона Жилун (ХІБС УБС НБУ);

диплом III ступеня – Лілія Нічик (ХІБС УБС НБУ), Віра Когуткевич (ЛІБС УБС НБУ), Марина Тригубенко (ЧІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит»

Диплом I ступеня – Олена Лаврова (ЧІБС УБС НБУ);

диплом II ступеня – Катерина Кікоть (ЧІБС УБС НБУ), Юлія Серьогіна (ХІБС УБС НБУ);

диплом III ступеня – Ірина Ошуст (ЛІБС УБС НБУ), Віра Боса (ІМПО УБС НБУ), Мар'яна Шабатюк (ЛІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Менеджмент»

Диплом I ступеня – Ярослав Омельчук (ІМПО УБС НБУ);

диплом II ступеня – Наталія Гапчун (ХІБС УБС НБУ), Ірина Карча (ЛІБС УБС НБУ);

диплом III ступеня – Євгенія Олефір (ХІБС УБС НБУ), Олена Голод (ХІБС УБС НБУ), Марія Демченко (ІМПО УБС НБУ).

Спеціальність «Кількісні методи в економіці (статистика, економіко-математичне моделювання)»

Диплом I ступеня – Євгенія Касьян (ХІБС УБС НБУ);

диплом II ступеня – Олександр Цяпа (ЛІБС УБС НБУ), Анна Баклан, Ксенія Пантелєєва (ЧІБС УБС НБУ);

диплом III ступеня – Віра Осіна (ЛІБС УБС НБУ), Анна Сенюта (ІМПО УБС НБУ), Наталія Тараскіна (ХІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Світове господарство і міжнародні економічні відносини»

Диплом I ступеня – Тетяна Зубкова (ІМПО УБС НБУ);

диплом II ступеня – Петро Байтала (ЛІБС УБС НБУ), Михайло Сидоренко (ХІБС УБС НБУ);

диплом III ступеня – Ірина Плис (ЧІБС УБС НБУ), Ірина Бутко (ХІБС УБС НБУ), Оксана Гудз (ЛІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Економіка підприємства та управління виробництвом»

Диплом I ступеня – Марина Булах (ЧІБС УБС НБУ);

диплом II ступеня – Ірина Вовчинська (ЧІБС УБС НБУ), Юлія Тельна (ХІБС УБС НБУ);

диплом III ступеня – Євгенія Мешко (ХІБС УБС НБУ), Соломія Мазур (ЛІБС УБС НБУ), Аліна Боршняк, Мар'яна Панасюк (ЛІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Державне управління (соціологія управління, філософія управління)»

Диплом I ступеня – Вікторія Михалюк (ЛІБС УБС НБУ);

диплом III ступеня – Богдан Шимків (ЛІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Політичні науки»

Диплом I ступеня – Оксана Хархаліс, Ольга Чепіль (ЛІБС УБС НБУ);

диплом II ступеня – Олександр Литвин (ЧІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Економіка природокористування і охорони навколишнього середовища»

Диплом I ступеня – Олег Першин (ЧІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Інформатика та кібернетика»

Диплом I ступеня – Володимир Голубець (ЛІБС УБС НБУ);

диплом II ступеня – Олександр Кирильчук (ХІБС УБС НБУ), Роман Яцків (ЛІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Соціологічні науки»

Диплом I ступеня – Андрій Лазько (ХІБС УБС НБУ);

диплом II ступеня – Марта Зварич, Соломія Марко (ЛІБС УБС НБУ), Яна Калініченко (ЧІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Інтелектуальна власність»

Диплом I ступеня – Наталія Вовк (ЛІБС УБС НБУ);

диплом II ступеня – Анна Чень (ХІБС УБС НБУ); диплом III ступеня – Валентина Тополенко (ЧІБС УБС НБУ), Ірина Деркач (ЧІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Екологія і охорона навколишнього середовища»

Диплом III ступеня – Наталія Тараскіна (ХІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Юридичні науки»

Диплом III ступеня – Ярослава Ліпніцька (ЛІБС УБС НБУ), Костянтин Бурим (ЧІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Маркетинг»

Диплом I ступеня – Мар'яна Воробець (ЛІБС УБС НБУ);

диплом II ступеня – Уляна Коваль, Наталія Петришак, Христина Воробець (ЛІБС УБС НБУ);

диплом III ступеня – Христина Мельник (ЛІБС УБС НБУ), Анастасія Сидоренко, Яна Терещенко (ХІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Управління персоналом і економіка праці»

Диплом I ступеня – Ірина Гасюк (ЛІБС УБС НБУ);

диплом II ступеня – Марина Золотарьова (ХІБС УБС НБУ), Євгенія Кутова (ІМПО УБС НБУ);

диплом III ступеня – Альона Дорохіна, Юлія Антонюк (ЧІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Історичні науки»

Диплом I ступеня – Катерина Плигач (ЧІБС УБС НБУ);

диплом II ступеня – Роман Артеменко (ЧІБС УБС НБУ), Діана Горбіль (ЛІБС УБС НБУ);

диплом III ступеня – Ірина Губар (ХІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Актуальні питання співробітництва з Європейським Союзом»

Диплом I ступеня – Олена Шахова (ХІБС УБС НБУ);

диплом II ступеня – Тетяна Дирда (ХІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Інформатика, обчислювальна техніка та автоматизація»

Диплом III ступеня – Тарас Кльоба (ЛІБС УБС НБУ).

Спеціальність «Туризм (країнознавство, краєзнавство, музеєзнавство, анімація в туризмі)»

Диплом III ступеня – Сергій Железник (ЛІБС УБС НБУ).

Окрім того, студентів нагородили: за I місце (Диплом I ступеня) – премія у розмірі 1,0 стипендії студента-відмінника; за II місце (Диплом II ступеня) – премія в розмірі 0,75 стипендії студента-відмінника; III місце (Диплом III ступеня) – книга «Енциклопедія банківської справи» в комплекті з поштовими марками «Енциклопедія банківської справи» та «Національний банк України».

Вітаємо вас, наші науковці!

Особливості українського менталітету:

тема чергового Дискусійного клубу

«Якщо ми не змінюватимемося, то цивілізація пройде не повз нас, а ПО нас», –
професор С. Л. Йосипенко,
доктор філософських наук,
завідувач відділу історії філософії України
Інституту філософії
ім. Г. С. Сковороди НАН України.

Соціум, бізнес і менталітет – взаємозв'язок, збіги та своєрідності, а також їхні особливості у світі та в Україні відшукували учасники

чергового засідання Дискусійного клубу, яке відбулося 1 грудня в Університеті банківської справи НБУ (м. Київ). Того дня за круглим столом зібралися студенти магістерського відділення Університету, представники ректорату, викладачі УБС НБУ та гості: з Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України завітав завідувач відділу історії філософії України, доктор філософських наук, професор Сергій Львович Йосипенко; із КНУ ім. Тараса Шевченка – кандидат філософських

наук, доцент кафедри філософії Михайло Іванович Бойченко; голова правління СК «Європейське туристичне страхування» Мирослав Михайлович Бойчин. У засіданні взяли участь учні старших класів технічного ліцею Шевченківського району м. Києва, а також студенти і викладачі інститутів Університету в селекторному режимі.

Модератори заходу – студенти ІМПО УБС НБУ Наталія Ярута і Ярослав Носовський заледве встигали реагувати на дискусійні повороти. Тема виявилася настільки багатогранною та зі стількома підводними течіями, що дискусія була постійною у своїй жвавості та насиченості, бо всі учасники хотіли віднайти та виокремити сильні і слабкі сторони нашого, українського менталітету. Попри теоретичне висвітлення цього питання, дуже цікавою та змістовною була й думка бізнесового розуміння та практичного використання цього поняття.

Із задоволенням вислухали Мирослава Бойчина, стрижнем виступу якого став погляд на менталітет із позиції бізнесу. Мирослав Михайлович поклав в основу свого судження

про тематику дискусії реально життя і менталітет у бізнесі, на прикладі своєї компанії (іноземний капітал у компанії – австрійський і німецький, персонал – українці) показав відмінності українського менталітету і менталітету західноєвропейського. А відмінності, як зазначив М. М. Бойчин, не такі вже й суттєві! Австрійці, наприклад, вважають українців собі духовно близькими; близькими до свого менталітету відзначають і такі якості українців, як співчуття, відкритість у стосунках, особливо з друзями, і працьовитість. Німці – більш стримані в оцінках нашого менталітету, більш критично ставляться до нас, не довіряють. Тоді як ступінь довіри до нас в австрійців – 90%, то німці ж спочатку перевіряють (призначають свого управлінця), а тоді вже довіряють. «Якщо українцеві задати напрямку руху і окреслити розміри винагороди, то він добіжить швидше, ніж, скажімо, швед. Але швидкість не означає якість, хоча й цього можна добитися, бо ми дуже швидко вчимося», – переконаний бізнесмен.

І дуже слушно зауважила ректор УБС НБУ, професор Тамара Смовженко, що сучасні українці мало відрізняються від інших мешканців планети. Але чомусь українця у світі асоціюють із шароварами, салом, варениками і піснями. Але ж ми змінюємося! Тож треба пам'ятати свої корені, але не жити минулим! Треба думати про теперішнє і бачити себе такими, яким ми є зараз. Творити сьогоднішнє і показувати нас такими, якими ми є зараз, – ось основне завдання українців. Ми – такі ж, як усі, просто дещо особливі.

Власне саме на цьому й зосередили свою увагу студенти ІМПО Я. Горбенко, А. Шафорост, Г. Кравцова, Т. Пріндин, продемонструвавши презентацію, інформацію до якої зібрали по крупинках, вималювали збірний образ типового українця та визначили особливості українського менталітету. Основними рисами українського менталітету студенти назвали працьовитість, толерантність і гостинність, співучість і дисциплінованість.

Менталітет може стати засобом досягнення мети – такий висновок зробили студенти, а також висловили думку про те, що треба використовувати плюси інших націй і народів і виокремлювати та використовувати свої мінуси.

Дослідили студенти й менталітет залежності від регіону. Отже, на їхню думку, Східній Україні притаманні духовна праця, дух колективізму та неринковість менталітету, які сформувалися внаслідок впливу православної віри, яка негативно ставилася до власності і багатства, розміщення продуктивних сил і розвитку промисловості.

Для Західної України притаманні дух індивідуалізму та фізична праця, які сформувалися внаслідок впливу католицизму, який сприяв зберіганню духу індивідуального підприємництва та розвитку сільського господарства.

Власне саме в цей момент усі точки над «і» розставив студентський капелан отець Петро. Червоною ниткою його виступу стало судження про те, що всі люди – однакові, усі прагнуть добра і хочуть бути щасливими. Картопля ж, навів приклад о. Петро, усюди однакова, але смак страв із неї різний, бо дуже багато залежить від приправ і спецій. Тож менталітет треба змінювати, удосконалюючи себе.

Загалом, дискусія відбулася. Були і сіль, і перець, і елей. Менталітет – не пластилін, це специфіка, яка формується з огляду на об'єктивні та суб'єктивні причини. І дві фрази – «Постійність – ознака класу» і «Тільки дурень не змінюватиметься» – діаметрально протилежні позиції, які кожна сама по собі – правильна, мають право на життя та своє сповідування. Ми знаємо, хто ми і оцінюємо себе по достоїнству – а це основне.

Після цієї завершальної та підсумовуючої думки професора Анжели Ярославівни Кузнецової опоненти потисли руки і домовилися зустрітись навесні.

На засіданні стримувалася від дискусії Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

Інтелектуальна методика планування, або Програмний калькулятор для виконання фінансових розрахунків

«Імовірнісні моделі в подібних випадках можуть виявитися не тільки некорисними, а й шкідливими: багато операцій банку – унікальні з тієї точки зору, що пов'язані з конкретними покупцями послуг у конкретних умовах і не можуть мати достатньої статистичної інформації. У таких умовах не виконується основний гносеологічний принцип теорії ймовірностей – ергодичність ансамблю подій. Виходячи з цього, можна зробити висновок, що найбільш адекватним математичним апаратом для врахування всього комплексу невизначеностей при розв'язуванні погано формалізованих задач фінансової та інвестиційної діяльності банківської установи є використання методів теорії нечітких множин» – читаємо в обґрунтуванні до свого винаходу – фінансового калькулятора, який дозволяє визначати ефективність банківських операцій в умовах нестochasticної невизначеності, – його авторів В. Ю. Дубницького та А. М. Кобиліна. Власне про цей винахід, а саме калькулятор «Інтервал», над яким його автори працювали впродовж п'яти років, ми вже писали в нашому часописі.

Калькулятор «Інтервал»: суть винаходу. В умовах швидкозмінних факторів, які впливають на хід фінансових процесів, традиційні стохастичні методи прогнозування не завжди дають задовільний результат. Це пов'язано з тим, що багато факторів мають невизначеність нестochasticної природи.

На думку авторів, адекватним математичним апаратом, найбільш пристосованим для роботи в цих умовах, є апарат інтервальних обчислень, який вони й використали для оцінки ефективності банківських операцій.

Мета дослідження – розробка математичного та програмного забезпечення для спеціалізованого програмного калькулятора, який дає змогу обчислювати в інтервальній формі результат деяких банківських операцій і показників їхньої ефективності, а саме: коефіцієнтів миттєвої ліквідності, поточної ліквідності, загальної ліквідності, маневреності власних коштів, незалежності, а також розробка програм для інтервального оцінювання інвестиційних і деяких інших банківських операцій. Запропонований у цій версії калькулятор має дружній інтерфейс і не потребує від користувача спеціальних навичок програмування.

За допомогою калькулятора можливо здійснити інтервальні оцінювання показників фінансової діяльності позичальника, інвестиційних операцій, доведено ефективність застосування інтервальних обчислень для розв'язування задач фінансової математики в умовах, коли застосування традиційних методів прогнозування неможливе або ускладнене браком зведень про статистичні властивості змінних.

Та час не стоїть на місці – винайдений калькулятор випробувано на практиці, у результаті дещо змінено алгоритм розрахунку, що значною мірою стало ривком уперед.

«Якщо ми прогнозуємо випадкові процеси (наприклад, курс валют), на цей прогноз впливатимуть, і такі впливають, політичні, географічні та інші фактори, які передбачити неможливо. Якщо ж нічого такого немає і ніщо не перешкоджає, то на короткий час, маючи солідну базу даних, можна таки зробити прогноз. Економічні процеси мають свої нюанси, де неабияким фактором є політична база. Володіючи результатами валютного ринку, можна зробити прогноз курсу валют на близький час, але відповіді на питання «Чи вигідно здійснити цей обмін?» ніхто не зможе, – пояснює суть роботи

калькулятора автор його математичної частини Валерій Юрійович Дубницький. – За постійної зміни цифр і даних, впливу факторів невизначеності (нестochasticна невизначеність) ми визнаємо факт невизначеності даних, але знаємо верхню і нижню межі даних. Щоб виконати обчислення, і розроблено спеціальний програмний калькулятор, в основу якого покладено систему аксіом, головним елементом яких є поняття інтервального числа (числа, де є верхня і нижня межі, без порівнювальних величин). За певних умов ця система аксіом переходить у класичну арифметику. Де це можна застосувати? Урахування невизначеності при конверсійних операціях, завдання оцінки ефективності інвестицій при невизначених даних (при закупівлі товару, знаючи приблизні ціни), вирішення завдань, пов'язаних з іпотекою, особливо – довготерміною.

Останнє авторське свідoctво – вирішення завдань із використанням калькулятора в режимі зворотної польської залежності чи зворотної польської нотації, названої на честь відомого польського математика Лукасевича, яку він запропонував у 20-х роках минулого століття. Це дає можливість скорочувати довжину програми і тим самим збільшувати її надійність. Результати надійності програм з 2006 року ми оприлюднили на засіданні Міжнародного товариства «Dessert» – Міжнародне математичне товариство, мета котрого – вивчення надійності програм критичного застосування, у тому числі бізнес-критичних».

Усі інтервальні обчислення можуть застосовуватися на початкових стадіях роботи (коли проект – великий і складний, а даних мало). Якщо дослідити залежність ширини отриманого інтервалу від інтерва-

лів вхідних параметрів, то можна зробити висновок: невизначеність яких елементів вносить найбільший внесок у ширину інтервалу. Це дозволить дослідникам сконцентрувати увагу на найзначущіших фактах.

За допомогою програмного калькулятора можна розрахувати:

- коефіцієнт миттєвої ліквідності;
- коефіцієнт поточної ліквідності;
- коефіцієнт маневреності;
- коефіцієнт незалежності;
- рентабельність позичальника;
- рентабельність продажів;
- грошові потоки;
- мінімальну прибутковість банку;
- оптимальну процентну ставку за кредит.

Можна здійснити: інтервальне оцінювання конверсійних операцій банків: розрахувати премію (дисконт) форвардного курсу; здійснити розрахунок форвардної маржі та ф'ючерного контракту, опціонного контракту.

Інтервальне оцінювання банківських операцій з векселями: здійснити інтервальне оцінювання банківських операцій із векселями; розрахувати суми для сплати за векселем.

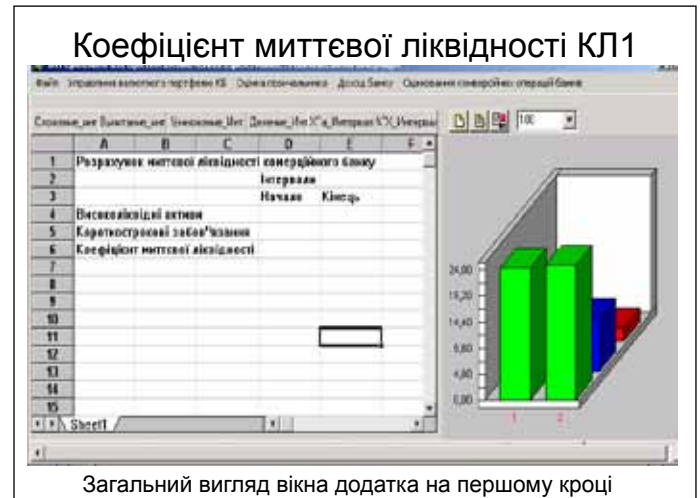
Використання основних рівнянь інтервальних обчислень при розв'язуванні задач фінансової математики методами прямих і зворотних.

Крок перший: вибір назви задачі. Крок другий: вибір назви задачі. Визначення імені і введення значення другої змінної – третій крок. Обрання інтервальної операції – четвертий. П'ятий крок – визначення імені змінної результату і виконання розрахунків натисненням кнопки «Виконання розрахунків». Для оформлення результатів треба натиснути кнопку «Зберегти результати». Для вирішення зворотної задачі треба визначити нові імена змінних і їхні види. У такий спосіб можна, наприклад, вирішити зворотню задачу розрахунку коефіцієнта миттєвої ліквідності комерційного банку відносно високоліквідних активів (42 і 43 слайди) чи обернену задачу розрахунку місячних платежів.

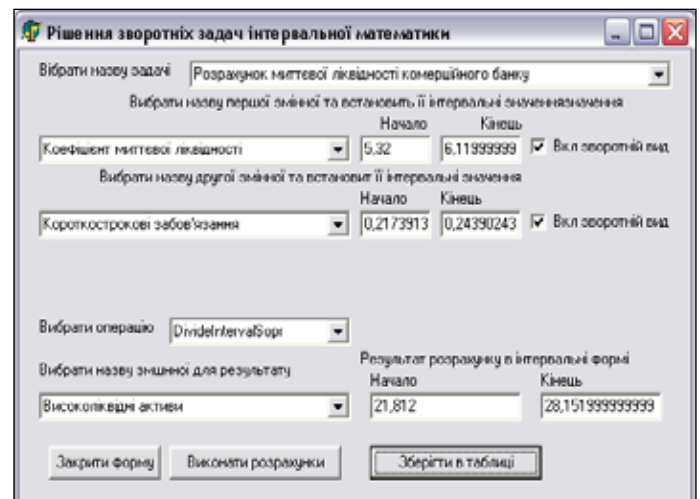
За коментарем щодо роботи науковців кафедри математики ХІБСу В. Ю. Дубницького та А. М. Кобиліна ми звернулися до ще одного потужного науковця з кафедри фінансів ХІБСу **Владислава Георгійовича СОСЛОВСЬКОГО**, у сфері наукових зацікавленостей і досліджень котрого – сучасні методи планування. Річ у тім, що саме Владислав Георгійович випробував роботу калькулятора на практиці, у результаті чого й

запропонував змінити алгоритм розрахунку, чим значно наблизив винахід до більш практичного використання.

«Планування – річ вдячна (адже відкриває майбутнє) і невдячна (немає методів побачити майбутнє). «Знання просувають, але й позбавляють свободи», – казав Бердяєв. Тож майбутнє – невизначене. Раніше майбутнє вираховувалося ймовірностями. У математиці це можна пояснити, але надто складно. Маючи досвід, інтуїцію, математичний розрахунок й інші методи, можна розрахувати, наприклад, ціну продукту в конкретний період майбутнього. Можна планувати показники майбутнього в інтервалах. Калькулятор дозволив множити інтервальні величини та здійснювати інтервальні розрахунки, – пояснює суть своєї методи Владислав Георгійович. – Форварді та ф'ючерси, курси валют, котирування акцій – величини, щодо яких неможливо сказати, що вони визначені (однозначні). Середня величина (вона розраховується у вузькому інтервалі) – достовірна, а в широкому інтервалі – невизначеність, менш надійна. Що ширший інтервал, то менш надійна середня величина, яка лежить в основі планування. Уже за тим, як людина задає ширину інтервалу чи сам інтервал, його межі, модна судити про

Загальний вигляд вікна додатка на першому кроці

► його фаховість. Що частіше потрапляють у цей інтервал реальні події, то кращий фахівець».

Інтелектуальна методика планування. Як це працює?

Науковець роз'яснює: «Плануємо майбутнє, використовуючи інтервали, інтервальні розрахунки, нечіткі множини, робимо розрахунок. Настає майбутнє, відбувається реальна подія. Потрапила вона в інтервал? А куди саме: до нижньої чи верхньої межі, чи в середину? Зрозумівши причини помилки, у майбутньому задамо інтервал вужчий. І щоразу інтервал звужуватимемо. У цій методі ми використовували інтервальні розрахунки, інтелектуальний калькулятор, розроблений на кафедрі математики науковцями В. Ю. Кобиліним і А. М. Дубницьким, і випробували їх на практиці, після чого внесли пропозицію в алгоритм розрахунку. Ми перевірили калькулятор на практиці інтелектуально-

го планування, і нам він підійшов. Суть моєї методики в тому, що людина повинна задати інтервал та інші характеристики, які його доповнюють, щоб ввести в калькулятор, який зробить розрахунок».

Тож такий калькулятор стане незамінним у банківській справі при розрахунку бізнес-планів, плануванні сум для продажу на міжбанку, ф'ючерсних і форвардних контрактах, опціонної торгівлі, при роботі з ваучерами, у страхуванні, поточному, стратегічному плануванні діяльності фірми, банку чи іншої установи. Одне слово, усюди, де є інтервали.

Професор Ростислав Анатолійович СЛАВ'ЮК (завідувач кафедри банківської справи ЛІБСу) після презентації інтелектуального калькулятора поділився з нами своїми враженнями, зосередивши свою увагу на способах використання винаходу в навчальному процесі: «Розробка ха-

рактеризується спробою авторів подати власне трактування існуючих методик і комплексне поєднання математичного та економічного методів аналізу фінансових показників і процесів. Калькулятор досить зручний для роботи на практичних заняттях – студенти легко використовують базу даних, при цьому бачать відмінності і сумісність з іншими методиками.

Застосування калькулятора має широкий спектр: і фінансові дисципліни, і статистика, і банківські дисципліни.

Ексклюзивність же нашого, університетського винаходу в тому, що до фінансових калькуляторів, якими широко користуються біржовики, фінансисти, додано більше математичного інструментарію, що дає більшу ймовірність і достовірність розрахунків».

Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

Навчання за програмою підвищення кваліфікації з питань управління

22–23 грудня 2010 року відбулося навчання за програмою підвищення кваліфікації з питань управління (другий етап) для начальників територіальних управлінь Національного банку України.

Для проведення навчання запрошено висококваліфікованих працівників банківської та фінансової сфери (департаментів НБУ, Асоціації українських банків), Управління зі взаємодії з Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, іншими органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, Міністерства внутрішніх справ України, а також провідних науково-педагогічних працівників Національної академії Служби безпеки України.

У навчанні за програмою підвищення кваліфікації з питань управління взяли участь начальники 24 територіальних управлінь Національного банку України. Після закінчення навчання проведено підсумкове тестування, анкетування слухачів і за результатами проведеного навчання з питань управління слухачам видано свідоцтва про підвищення кваліфікації державного зразка.

Такі ж навчання за програмою підвищення кваліфікації з питань управління відбулися 1–5 листопада 2010 року – для заступників начальників територіальних управлінь Національного банку України (23 слухача), 6–10 грудня 2010 року – для працівників центрального апарату та завідувачів секторів відділів організації бухгалтерського обліку територіальних управлінь Національного банку України (32 слухачі).

17–21 січня навчання за програмою з питань управління пройдуть для керівників підрозділів центрального апарату та завідувачів секторів центрів інформатизації територі-

альних управлінь, 21–25 лютого – для керівників підрозділів центрального апарату та завідувачів секторів бухгалтерського обліку територіальних управлінь, із 30 травня до 3 червня – для керівників підрозділів центрального апарату, 14–18 листопада – для керівників підрозділів центрального апарату та заступників начальників відділів економічної роботи та грошово-кредитних відносин і валютного контролю та ліцензування територіальних управлінь; 12–16 грудня – для керівників підрозділів центрального апарату та завідувачів секторів центрів інформатизації територіальних управлінь.

В ІМПО УБС НБУ впродовж року регулярно проводять навчання працівників банків України в рамках плану підвищення кваліфікації працівників банків із питань фінансового моніторингу, працівників фінансово-кредитних установ – із питань фінансового моніторингу, а також підвищення кваліфікації з Міжнародних стандартів фінансової звітності та підвищення кваліфікації працівників банків, відповідальних за фінансовий моніторинг; різнопланові тематичні семінари (для працівників центрального апарату НБУ – «Емоційний інтелект і стресовитривалість – нова компетенція працівників», «Лідерство», «Стрес-менеджмент» та «Управління конфліктами», а також семінари щодо питань боротьби з корупцією; для працівників центрального апарату, відповідальних за підготовку проектів нормативно-правових актів – семінари щодо нормопроєктувальної діяльності; для осіб із числа керівників і спеціалістів Національного банку України, які залучаються до проведення навчальних занять у системі підвищення кваліфікації, – щодо методики викладання в системі післядипломної освіти.

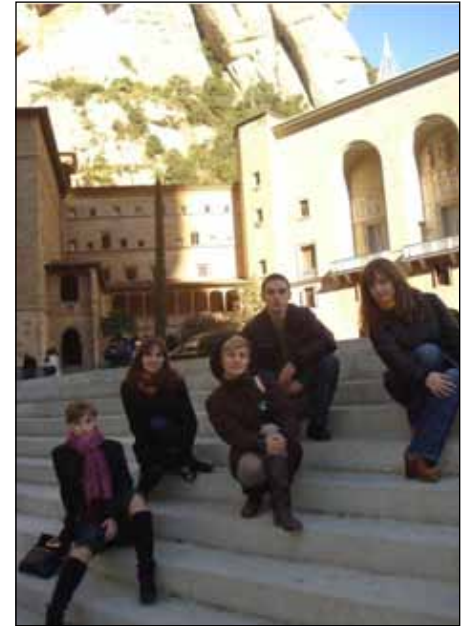
«Економіка в умовах фінансової кризи» – семінар у Барселоні

З 27 листопада до 5 грудня в Барселоні (Іспанія) відбувся семінар «Економіка в умовах фінансової кризи», в якому взяли участь аспіранти УБС НБУ. Серед них: Олексій Круподер – аспірант другого року навчання (спеціальність 08.06.04 – «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит»), Наталія Лобігер – аспірант другого року навчання (спеціальність 08.00.08 – «Гроші, фінанси і кредит»), Ольга Завидівська – аспірант другого року навчання (спеціальність 08.00.08 – «Гроші, фінанси і кредит»), Леся Турчин – аспірант другого року навчання (спеціальність 08.00.08 – «Гроші, фінанси і кредит») і Наталія Слав'юк – аспірант другого року навчання (спе-

ціальність 08.00.08 – «Гроші, фінанси і кредит»).

Семінар проходив у Вищій школі менеджменту в Барселоні (Іспанія) – Gsm Barcelona, університеті, що має партнерські відносини з багатьма навчальними закладами Східної та Західної Європи. Основними напрямками навчання в Gsm Barcelona є програми вищої і післядипломної освіти у сфері бізнесу, управління, економіки та фінансів.

У ході семінару аспіранти розглянули питання щодо механізмів антикризового регулювання економіки, банківської безпеки і стабільності, стратегічних напрямів розвитку банківської системи Європейського Союзу, проблем захисту інтелекту-

альної власності та управління потоками фінансової інформації в умовах світової фінансової кризи.

Студенти та аспіранти УБС НБУ пройшли стажування у Варшаві

20-28 листопада 2010 року студенти ІМПО пройшли практичне навчання в установі Національного банку Польщі (м. Варшава). Студенти отримали інформацію про особливості організації грошово-кредитної політики Польщі та дізналися про етапи формування банківської системи держави, ознайомилися з організаційною структурою центрального банку країни.

У ході перебування прослухано лекції: «Становлення банківської

системи в Польщі», «Організаційно-правові засади та повноваження Національного банку Польщі», «Загальна характеристика обліково-операційної роботи в Національному банку Польщі та функціонування платіжних систем», «Захист інформації в інтернет-платіжних системах на основі банківських пластикових карток», «Вплив фінансово-економічної кризи на діяльність польських банків та антикризові заходи щодо стабілізації фінансової системи»; тему «Політика Національного бан-

ку Польщі щодо підтримки стабільності грошової одиниці», а також лекцію про механізми рефінансування комерційних банків Національним банком Польщі.

Студенти скористалися й унікальною можливістю – відбулися зустрічі з паном Здіславом Сокалем (Zdzislaw Sokal), членом Правління Національного банку Польщі, з представниками банку «WestLB», банку «BGK» Органу фінансового нагляду в Польщі (PFSA).

«Програма стажування була дуже насиченою і цікавою. На зустрічі з представниками департаменту фінансових систем ми обговорили питання, що стосувалися наших науково-дослідних робіт, відбулася зустріч із представниками департаменту внутрішнього аудиту Національного банку Польщі, – розповідає Д. В. Безштанько, аспірант другого року навчання УБС НБУ. – Також ми зустрілися з представниками компанії інформаційних технологій «BSB», комерційного банку «Alior Bank» і прослухали лекцію на тему «Комерційний банк у системі факторів формування конкурентних переваг», а також узяли участь у зустрічі із представниками Фонду гарантування банківських вкладів».

Студентська наукова зима в Бресті

Студенти Університету банківської справи НБУ І. Весна і Н. Петришак (ЛІБС УБС НБУ), І. Дземишкєвич та С. Баланина (ЧІБС УБС НБУ), А. Хома, Т. Зубкова та А. Шафорост (ІМПО УБС НБУ), Є. Штанько та О. Чурикова (ХІБС УБС НБУ) узяли участь у V Міжнародній студентській науковій конференції регіональних університетів «Студентська наукова зима в Бресті – 2010», яка 16–17 грудня проходила в Брестському державному технічному університеті (Білорусь).

Команда Університету взяла участь у конференції, олімпіаді та круглому столі – конкурсі ідей і пропозицій «Якби я був директором, міністром.., то...»

Усі студенти команди УБС НБУ отримали сертифікати участі в церемонії зустрічі Першого міжнародного

студентського наукового Нового року та сертифікати учасника V Міжнародної студентської наукової конференції регіональних університетів «Студентська наукова зима в Бресті – 2010»

За результатами участі у круглому столі конкурсу ідей та пропозицій «Якби я був директором, міністром.., то...», студентка Ірина Весна (ЛІБС УБС НБУ) посіла I місце. Ірина згадує: «Круглий стіл – заключний, найбільш творчий етап конференції. На ньому розглядали пропозиції щодо вирішення актуальної проблеми країни, в якій ми живемо. Суть моєї ідеї полягала в співпраці ВНЗ, потенційних працедавців і уряду з метою зниження молодіжного безробіття, що є актуальним не лише для молоді України. Саме ця ідея була відзначена першим місцем».

Як зазначила керівник групи О. П. Кундря-Висоцька, доцент кафедри обліку і аудиту ЛІБС УБС НБУ, участь у заході такого рангу мала суттєве значення для підвищення наукового рівня підготовки студентів УБС НБУ щодо вдосконалення розвитку обліку, аналізу і контролю в сучасних умовах та актуальних напрямів розвитку фінансово-кредитної сфери економіки. Наша делегація презентувала Університет як потужний навчальний заклад, що інтегрується в міжнародний простір. Отримано й хороший досвід проведення заходів щодо міжнародної співпраці.

Брестський державний технічний університет (БДТУ) є великим науково-навчальним центром у західному регіоні Республіки Білорусь. Тут здійснюють підготовку фахівців і виконують великий обсяг наукових досліджень у сферах економіки, будівництва, архітектури, електроніки, машинобудування та екології. БДТУ створено 1 квітня 1966 р. як інженерно-будівельний інститут. Нині в університеті працюють 12 докторів наук і 145 кандидатів наук. Навчання ведуть за 18 спеціальностей. Тут на семи факультетах навчається понад 11 000 студентів.

Навчання з методики викладання в системі післядипломної освіти

24–26 листопада відбулося навчання з методики викладання в системі післядипломної освіти для осіб із числа керівників і спеціалістів Національного банку України, які залучаються до проведення навчальних занять у системі підвищення кваліфікації, для працівників центрального апарату Національного банку України та науково-педагогічних працівників Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ).

У навчанні взяли участь працівники центрального апарату Національного банку України та науково-педагогічні працівники Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ) у кількості 26 осіб.

Для проведення навчання були запрошені висококваліфіковані фахівці, провідні науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів:

- Наталія Георгіївна Синицина, заступник декана факультету вищих керівних кадрів Національної академії державного управління при Президенті України, к. н. держ. упр.;

- Інна Михайлівна Плотницька, заступник декана факультету вищих керівних кадрів, завідувач кафедри української мови Національної академії державного управління при Президенті України, к. філол. н.;

- Тетяна Володимирівна Землякова, директор компанії «Менеджмент успіху», к. психол. н., бізнес-тренер;

- Тетяна Володимирівна Проценко, психолог Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ).

Фонд раритетної літератури та стародруків у науковій бібліотеці УБС НБУ

Два роки тому ректор Університету Тамара Степанівна Смовженко запропонувала створити Фонд раритетної літератури та стародруків. Тож зараз, коли почала діяти наукова бібліотека УБС НБУ, така ідея – цілком реальна річ, оскільки з будівництвом нових корпусів Університету з'явилася можливість передбачити спеціальні приміщення для такого відділу бібліотеки.

Директор наукової бібліотеки Університету банківської справи НБУ Олександр Годунов повідомив, що у виші невдовзі планують створити початковий Фонд цінної літератури, зібравши книги силами колективу Університету. «Для цього, – каже Олександр Іванович, – оголосили своєрідну «мобілізацію» і запросили всіх працівників Університету поділитися тими цінними паперовими виданнями, що в них є. Окрім іншого, книгу можна буде передавати у Фонд на тимчасове користування».

Гарний початок роботі Фонду та приклад для наслідування подала ректор, подарувавши перший експонат – книгу 1859 року, видану у Львові, який тоді ще називався Лембергом, збірник нормативно-правових документів, якими повинні керуватися в управлінні містом. Хоча до цього Університет уже міг дечим похвалитися. До прикладу, у Харківському інституті банківської справи УБС НБУ є кілька цінних раритетів – твори Гоголя 1900 року видання, твори Гончарова 1899 року випуску та найстаріша книга – твори Грибоедова, які побачили світ 1886 року. Керівник харківської інститутської бібліотеки Лідія Видай, яка працює в навчальному закладі вже 15 років, не пригадує, як ці книги потрапили сюди. Розпитувала «старожилів» навчального закладу, та й ті не пригадують. Розповідає, що на книжках стоїть знак «Госбанк ССРСР», отож, мабуть, ще з радянських часів ці книги зберігають у бібліотеці.

Олександр Годунов ділиться планами про те, що майбутні університетські книжкові раритети матимуть свій електронний варіант, аби їх могли переглядати й у Києві, і в інших містах розташування інститутів Університету.

Фонди стародруків мають усі національні університети або навчальні заклади з довгою історією, як-от Гарвард чи Оксфорд. Збирали їх століттями всі, хто мав стосунок до певного вишу та дбав про тих, хто там навчається. У фондах іменитих освітніх установ не лише книги, а й цінні карти, атласи, різноманітні рідкісні речі, дотичні до науки. Усі ці здобутки покликані «збагачувати» знаннями студентів. Отож, усіх, кого переповнюють патріотичні почуття до рідної альма-матер – Університету банківської справи, і тих, хто бажає, аби студентська молодь його вишу знала більше, закликаємо: будьте меценатами новоствореного Фонду, інвестуйте в освіту нашої молоді, творіть історію!

Відділ зв'язків зі ЗМІ УБС НБУ.

Найкращі банки для студентів

Студенти Університету банківської справи НБУ вже вдруге визначали улюблений банк. Цьогоріч переможцями номінації «Найкращий банк для студентів» у рамках Всеукраїнського конкурсу «Банк року – 2010» стали три банки – «Райффайзен банк Аваль», «ПриватБанк» і банк «Львів».

До обрання фіналістів конкурсу були залучені близько 5 тисяч студентів з усіх інститутів Університету банківської справи НБУ – у Харкові, Львові, Черкасах і Києві.

Як розповів студент ІМПО УБС НБУ Ярослав Омельчук, котрий уже вдруге допомагає визначати переможців, студенти вишу самі придумали критерії, за якими визначають переможця. Серед них найважливіші – можливість працевлаштування, найкраща база практики та надання стипендій для підтримки обдарованої молоді. Ураховується й підтримка банками студентських ініціатив, спеціальні програми для молоді, креативність маркетингової діяльності, рівень обслуговування, корпоративна культура та загальний імідж фінансової установи.

За інформацією Ярослава, банки, що лідирують серед симпатій студентів, придумали механізм, як допомогти молодій людині набу-

ти досвід, ще будучи студентом. Її працевлаштовують за договором. Згодом у пошуку роботи їм уже легше буде працевлаштуватися. Окрім того, ці установи дають можливість молодій людині підкріпити свої теоретичні знання практикою, а не обмежують допуск молодих практикантів до документів, зсилаючись на банківську таємницю.

«Загалом, на наші студентські прохання завжди відгукуються банкіри, важливо лише вміти правильно оформити листи, знайти вагомі аргументи та заручитися підтримкою ректора, – розповідає Ярослав. – У Львові студентський фестиваль «Ми – студенти!» повністю фінансували комерційні банки, а це 13 тисяч гривень. Без підтримки неможливий і наймасштабніший студентський захід Університету банківської справи «Аукціон надій». Тут банкіри і лотами допомагають, і стають щедрими покупцями».

Цікавою є співпраця з банками і в молодіжних проектах. До прикладу, відомою є олімпіада, яку проводить «Укрсоцбанк»; 2009 року в ній переміг студент УБС, його одразу запросили на хорошу посаду в банк (в «Укрсоцбанку» завжди під час працевлаштування враховують участь в олімпіаді).

Ярослав Омельчук зізнається, що на вибір студентів у конкурсі на визначення найкращого банку впливають і суб'єктивні чинники, як-от загальнонаціональний імідж і те, як обслуговують молодих людей у цих фінустановах. Дехто обирає той банк, у якому хотів би працювати.

Кубок КВН України

14 грудня команда КВН Університету банківської справи НБУ «Банкомат», до складу якої увійшли шестеро кмітливих і веселих студентів ХІБСу, провела гру в місті Івано-Франківську в Першому турі розіграшу Кубка КВН України, який проводить Асоціація КВН України. Подія важлива. Усі, хто не уявляє свого життя без веселих, яскравих, позитивних зустрічей, мали можливість слідкувати за грою в режимі реального часу на сайті АКУ. Команди КВН з усієї України, зустрівшись на сцені, подарували незабутні хвилини гумору, веселощів і доброго настрою.

Немає сумнівів, що наша молода команда проявила себе як найкраще. «Команда «Банкомат» приїхала підготовленою, усе відрепетирувано до жесту. Корегування звелось до дрібних штрихів. Єдина претензія була щодо тематики привітання – тому команда повинна буде попрацювати над цим моментом», – це відгук президента АКУ Михайла Ароновича Аграна-

та, до якого команда потрапила перед грою.

«Гучні хлопці. Знову ж таки – енергійно, «актёрка» на рівні. Різноманітні ідеї жартів... Команда колоритно відповіла несподіваним експромтом на розминці», – це репортаж із самої гри.

Але найважливіше – результат: у березні команду очікує гра у другому турі!

Профорієнтаційна робота – упродовж усього року

В умовах гострої боротьби за виживання вищі консолідовують свої зусилля на збереження набору абітурієнтів як за рахунок державного замовлення, так і за рахунок контрактної або договірної форми навчання. Тому важливим і найгострішим питанням сьогодення для всіх вишів і країни загалом є проблема збереження вищої освіти як основи розумної та освіченої України. З урахуванням сучасних потреб ВНЗ, складної перехідної ситуації щодо впровадження Болонського процесу в систему вищої освіти України та інтеграцію до європейської спільноти з'явилася нагальна потреба реального моніторингу організації профорієнтаційної роботи вишів.

Профорієнтація припускає широкий комплекс засобів для надання допомоги у виборі професії, формування професійної мотивації, готовності до самоаналізу, основних здатностей і схильностей, які виходять далеко за рамки тільки педагогіки та психології. У цій сфері вищі навчальні заклади Університету банківської справи НБУ накопичили цікавий і багатий досвід роботи, різні форми та методи ведення профорієнтаційної роботи. Інститути Університету побудували свою роботу на тому, аби забезпечувати позиціонування Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ) та його інститутів серед інших вишів, наголос зроблено на його унікальності та специфіці підпорядкування, які дають багато переваг, формування позитивного іміджу Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ) на ринку освітніх послуг.

Задля цього упродовж літа і вже із самого початку навчального року інститути розпочали інтенсивну профорієнтаційну роботу з молоддю, випускниками середніх навчальних закладів із метою залучення на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» до інститутів Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ); профорієнтаційну роботу з випускниками вищих навчальних закладів та інститутів Університету освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» для вступу на навчання на освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр» до Інституту магістерської та післядипломної освіти Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ); профорієнтаційну роботу з працівниками фінансово-кредитних та інших установ з метою залучення їх на навчання на освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст» на базі вищої освіти за програмами перепідготовки.

Так, у 2010/2011 н. р. Інститут магістерської та післядипломної освіти Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ) працює саме над цими завданнями, а також проводить активну роботу щодо позиціонування Університету та його інститутів, формування позитивного іміджу УБС НБУ на ринку освітніх послуг. Задля проведення такої роботи серед школярів підписано угоди з Технічним ліцеєм Шевчен-

ківського районного управління освіти м. Києва та СШ № 221 Солом'янського району м. Києва.

ЧІБС розгорнув профорієнтаційну роботу за всіма напрямками діяльності. Це й організація та проведення зустрічей на базі територіальних управлінь Національного банку, фінансово-кредитних установ і в навчальних закладах (Кіровоград, Одеса, Вінниця, Чернігів), з учнями старших класів ЗОШ м. Черкас та районів Черкаської області. Представники кафедр інституту беруть участь у батьківських зборах та інших масових заходах на базі навчальних закладів (за планом роботи кафедр), взаємодіють із Черкаським обласним інститутом післядипломної освіти педагогічних працівників, беруть участь у семінарах і методичних конференціях для вчителів ЗОШ. Учнів ЗОШ запрошують до участі в урочистостях з нагоди Дня студента, Дня банківських працівників та в інших заходах, благодійних акціях, участі в наукових студентських конференціях, для них проводять екскурсії закладом під час осінніх, зимових і весняних шкільних канікул (за планом роботи кафедр), запрошують до участі в спортивних заходах тощо. Також для учнів проводять круглі столи із запрошенням переможців учнівських олімпіад різних рівнів, учнів-відмінників. Дирекції шкіл інформують про досягнення їхніх випускників – студентів інституту в студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт тощо, надсилають листи-подяки керівництву шкіл. А студентів інституту залучають до інформування на традиційних зустрічах випускників, під час зимових студентських канікул у школах за місцем проживання.

Робота зі ЗМІ. Реклама. Сюди входять оновлення рекламних матеріалів, створення рекламних листівок, буклетів, спецвипуску газети «Аверс» тощо; підготовка та розповсюдження інформаційних пакетів із рекламними матеріалами та планами профорієнтаційних заходів у ЗОШ Черкаської області; розміщення рекламної інформації в міських комп'ютерних мережах; оновлення сторінки «Абітурієнт» сайту інституту; підготовка й розміщення рекламних матеріалів у друкованих виданнях та ЗМІ, на радіо і телебаченні; організація й проведення прямого ефіру зі студентами ЧІБС на обласній державній телерадіокомпанії «Рось».

Регулярно проводять у ЧІБС анкетування студентів I курсу з метою виявлення ефективності профорієнтаційних заходів і реклами, анкетування, збір інформації та аналіз участі школярів у профорієнтаційних заходах інституту.

Черкаський інститут банківської справи УБС НБУ співпрацює щодо проведення профорієнтаційної роботи з ВНЗ I–II рівнів акредитації:

1. Черкаський державний бізнес-коледж;
2. Черкаський політехнічний інститут;
3. Черкаський комерційний технікум;
4. Смілянський радіотехнікум (Черкаська область);
5. Тальнівський державний будівельно-економічний коледж (Черкаська область);
6. Чигиринський сільськогосподарський технікум (Черкаська область);
7. Білоцерківський технолого-економічний коледж (Київська область).

Упродовж вересня – першої половини листопада 2010 року **Львівським інститутом банківської справи УБС НБУ** на виконання рішення вченої ради у сфері поглиблення профорієнтаційної роботи було здійснено низку заходів:

1. Розроблено і скеровано до Університету пропозиції до Умов прийому до ВНЗ.
2. Проведено ознайомлення з Умовами прийому до ВНЗ 2011 року, Умови прийому розміщено на веб-сторінці інституту.
3. Регулярне проведення «Дня відкритих дверей» з метою ознайомлення потенційних абітурієнтів та їхніх батьків з перевагами навчання у Львівському інституті банківської справи.

Підписано угоди про співпрацю із ВНЗ I–II рівнів акредитації:

- із Львівським техніко-економічним коледжем НУ «Львівська політехніка»;
- Рівненським кооперативно-правовим коледжем;
- Рівненським коледжем економіки та бізнесу;
- Львівським вищим професійним училищем комп'ютерних технологій та будівництва;
- Львівським коледжем легкої промисловості Київського національного університету технологій та дизайну.

4. Підписано угоди про співпрацю із загальноосвітніми навчальними закладами:

- Львівська гімназія «Євшан»;
 - Середня загальноосвітня школа № 18 м. Львова;
 - Львівський економічний ліцей.
5. Розпочато роботу підготовчих курсів. Поряд з тим, непоширення норми про можливість набору додаткових балів за навчання на курсах суттєво ускладнює подальший набір абітурієнтів.
 6. Активізовано профорієнтаційну роботу кафедр у загальноосвітніх навчальних закладах, проведено зустрічі з випускниками шкіл та їхніми батьками.
 7. Участь у зборах директорів шкіл Шевченківського району м. Львова, проведено презентацію інституту, розповсюджено презентаційні набори рекламних матеріалів про інститут.
 8. Продовжено практику запрошення випускників шкіл на екскурсії до корпусів ЛІБС, проведення зустрічей із провідними викладачами випускових кафедр.
 9. Проведено зустрічі деканів факультетів і завдувачів випускових кафедр зі студентами IV курсу з метою інформування про особливості вступу до магістратури та зміст магістерських програм.
 10. Розроблено пропозиції щодо обсягів прийому до ЛІБС у 2011 році з урахуванням необхідності розвитку навчального закладу, запровадження дистанційної форми навчання та ліцензування підготовки іноземних громадян.

На виконання ухвали вченої ради від 28.08.2010 р. «Про аналіз результатів прийому абітурієнтів у 2010 р. та основні завдання з поглиблення профорієнтаційної роботи у 2010/2011 н. р.» з метою забезпечення високого рівня організації вступної кампанії 2011 року, прозорості, демократичності і відкритості роботи відбіркової комісії, дотримання вимог нормативно-правових документів щодо організації прийому та зарахування на навчання у **Харківському інституті банківської справи** систематично проводиться роз'яснювальна робота щодо умов вступу до ВНЗ:

- упродовж навчального року забезпечено роботу «гарячої лінії» (телефонний зв'язок, електронна

пошта) для надання консультацій за індивідуальними запитами абітурієнтам.

- у вересні – жовтні за сприяння районних та міських відділів освіти на базі провідних районних навчальних закладів (гімназії, ліцеї) Харківської області відбулося 15 виїзних профорієнтаційних заходів із демонстрацією відеофільму;
- проведено профорієнтаційні бесіди в загальноосвітніх закладах міста Харкова та ВНЗ I–II рівнів акредитації, що випускають молодших спеціалістів економічного спрямування, зустрічі з батьками старшокласників на батьківських зборах;
- інформаційні матеріали інституту поштою та електронною поштою надіслано до загальноосвітніх закладів регіону;
- проведено Дні відкритих дверей, у тому числі локальні та виїзні. Зокрема, учасниками Дня відкритих дверей 2 жовтня стали майже 50 потенційних абітурієнтів, переважна більшість яких прийшли до інституту з батьками; 22 вересня за участі студентської агітбригади на базі Карлівської гімназії проведено виїзний день відкритих дверей для старшокласників загальноосвітніх закладів м. Карлівки Полтавської обл.; гостями інституту стали студенти Харківського коледжу текстилю та дизайну, учні Лозівської гімназії, ЗОШ № 54 м. Харкова;
- інформаційні матеріали інституту розміщено в довідникових виданнях для абітурієнтів, на сайтах, відбулася демонстрація відеосюжету на місцевому телевізійному каналі;
- оновлено та доповнено інформаційне забезпечення профорієнтаційної роботи.

До профорієнтаційної роботи постійно залучають органи студентського самоврядування шляхом участі в організації студентів, особливо першого курсу, до розповсюдження профорієнтаційних матеріалів інституту в загальноосвітніх закладах, випускниками яких вони є, та через проведення Днів відкритих дверей.

У ХІБСі планомірно розробляють нові форми й методи профорієнтаційної роботи, зокрема, у поточному навчальному році налагоджено взаємодію з районними відділами освіти та ВНЗ I–II рівнів акредитації, у тому числі на підставі довготермінових угод про співробітництво; організуються та проводяться екскурсії до музею історії грошей; постійно збільшується кількість осіб, залучених до профорієнтаційної роботи кафедр, структурних підрозділів, органів студентського самоврядування, випускників, працівників банківських установ, страхових компаній, інших установ та організацій через клуб «Випускник» у наукові клуби та в межах педагогічної практики студентів-магістрів; діяльності кураторів академічних груп. Активізується співпраця з роботодавцями з питань удосконалення навчальних планів, формування проектних показників обсягу державного замовлення, організації практик, розподілу студентів, залучення висококваліфікованих практичних працівників до участі в навчальному процесі, а саме:

- у поточному навчальному році студенти п'ятого курсу всіх спеціальностей беруть участь у конкурсі «Навчайся та працюй з АТ «Укресімбанк», який передбачає навчання за базовими продуктами банку, виконання практичного завдання та складання тесту як передумови проходження переддипломної практики та подальшого працевлаштування;

- на підставі моніторингу регіонального ринку праці здійснюється аналіз ліцензованого обсягу за напрямками і спеціальностями різних освітньо-кваліфікаційних рівнів за денною та заочною формами навчання.

Географія співпраці ХІБСу – дуже велика.

Харківський інститут банківської справи УБС НБУ співпрацює щодо проведення профорієнтаційної роботи з ВНЗ I і II рівнів акредитації:

1. Балаклійський ліцей;
2. Червонодонецька ЗОШ I–III ступенів № 1;
3. Червонодонецька ЗОШ I–III ступенів № 2;
4. Барвінківська гімназія № 1 Барвінківської районної ради Харківської області;
5. Барвінківська ЗОШ I–III ступенів № 2 Барвінківської районної ради Харківської області;
6. Борівська гімназія № 1 Борівської районної ради Харківської області;
7. Валківський ліцей ім. Олександра Масельського;
8. Вочанська гімназія № 1 Вовчанської районної ради Харківської області;
9. Первомайська гімназія № 3;
10. Дворічанський ліцей-інтернат;
11. Дворічанська загальноосвітня школа I–III ступенів;
12. Зачепилівський ліцей Зачепилівської районної державної адміністрації;
13. Ліцей № 1 м. Змієва;
14. Зміївська ЗОШ I–III ступенів № 2;

15. Ліцей № 1 сел. Комсомольське;
16. Гімназія № 2 сел. Комсомольське;
17. Кегичівський ліцей;
18. НВК смт Коломак;
19. Красноградська гімназія «Гранд»;
20. Ізюмська загальноосвітня школа I–III ступенів № 4 Ізюмської міської ради;
21. Куп'янська гімназія № 1 Куп'янської міської ради;
22. Лозівський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад № 8» Лозівської міської ради Харківської області;
23. Нововодолазький ліцей Нововодолазької районної ради;
24. Нововодолазька гімназія Нововодолазької районної ради;
25. Ліцей ім. Г. Семирадського Печенізької районної ради Харківської області;
26. Сахновщинська гімназія Сахновщинської районної ради Харківської області;
27. Великобачанська загальноосвітня школа I–III ступенів;
28. Введенський навчально-виховний комплекс;
29. Волохів'ярський навчально-виховний комплекс;
30. Загальноосвітня школа I–III ступенів с. Гракове;
31. Есхарівська загальноосвітня школа I–III ступенів;
32. Зарожненська загальноосвітня школа I–III ступенів;
33. Іванівський навчально-виховний комплекс;
34. Загальноосвітня школа I–III ступенів с. Кам'яна Яруга;
35. Коробочкинський НВК;

36. Загальноосвітня школа I–III ступенів смт Кочеток;
37. Загальноосвітня школа I–III ступенів с. Лебеже;
38. Малинівська гімназія;
39. Загальноосвітня школа I–III ступенів с. Мосьпанове;
40. Загальноосвітня школа I–III ступенів смт Новопокровка;
41. Загальноосвітня школа I–III ступенів с. Стара Гнилиця;
42. Загальноосвітня школа I–III ступенів с. Стара Покровка;
43. Чкаловська загальноосвітня школа I–III ступенів;
44. Загальноосвітня школа I–III ступенів с. Тернова;
45. Шевченківська гімназія;
46. Ліцей Шевченківської райради.

ХІБС налагодив співпрацю й із загальноосвітніми закладами Донецької області:

1. ЗОШ № 35 м. Краматорська;
2. ЗОШ № 12 м. Дружківка;
3. ЗОШ № 10 м. Слав'янська;
4. ЗОШ № 9, 12, 17 м. Донецька;
5. Ліцей «Ерудит» м. Донецька;
6. ЗОШ № 8 та 11 м. Світлодарська.

Загальноосвітніми закладами м. Херсона, зокрема Херсонським фізико-математичним ліцеєм.

Загальноосвітніми закладами м. Сімферополя:

1. ЗОШ № 30 м. Сімферополя;
2. ЗОШ № 31 м. Сімферополя;
3. ЗОШ № 40 м. Сімферополя;
4. Гімназія № 1 м. Сімферополя.

Серед ВНЗ I–II рівнів акредитації, з якими укладено угоди про співпрацю:

1. Харківський торговельно-економічний коледж КНТЕУ;
2. Харківський технікум залізничного транспорту;
3. Харківський автомобільно-дорожній технікум;
4. Харківський механічний технікум;
5. Харківський автотранспортний технікум;
6. Харківський патентно-комп'ютерний коледж;
7. Харківський коледж текстилю та дизайну;
8. Чугуєво-Бабчанський лісовий коледж;
9. ПВНЗ «Харківський інститут кадрів управління»;
10. Харківський машинобудівний коледж;
11. Дніпропетровський монтажний технікум;
12. Дніпропетровський транспортно-економічний коледж;
13. Дніпропетровський технікум зварювання та електроніки ім. Академіка Є. О. Патона;
14. Миколаївський торгово-економічний кооперативний коледж.

Якщо всі заплановані заходи щодо профорієнтаційної роботи будуть втілені в життя, в УБС НБУ «План прийому абітурієнтів – 2012» буде виконано. Вибір професії – дуже важливий крок для кожної людини, від якого залежить її подальше життя. Наше ж завдання – виправдати вибір кожного, хто зробить цей крок у країну УБС НБУ.

Дуже цікавий у цьому плані досвід профорієнтаційної роботи в країнах із розвинутою ринковою економікою. Отож, розглянемо організаційні аспекти системи профорієнтації (за матеріалами Інтернету).

Перші приватні служби професійної орієнтації, а потім численні бюро, кабінети та інститути з'явилися у США, Англії, Німеччині на початку століття. Нині в країнах із розвинутою ринковою економікою є численна мережа різноманітних служб профорієнтації. Аналіз зарубіжних джерел свідчить, що система профорієнтації в країнах із розвинутою ринковою економікою не має єдиного чітко вираженого підходу.

У США організаційна структура системи профорієнтації характеризується високим ступенем централізації.

Складовими елементами організаційної структури системи профорієнтації у США є державні та приватні агенції зайнятості, що здійснюють послуги щодо профконсультації, тестування осіб, які звертаються по допомогу в працевлаштуванні. Для проведення профорієнтаційної роботи і працевлаштування молоді більшість агенцій зайнятості має відділи допомоги молоді.

1994 року в США прийнято акт під назвою «School to Work», відповідно до якого головним національним багатством країни оголошено висококваліфіковані, освічені та гнучкі кадри. Згідно з цим документом пріоритетним завданням є підготовка учнів і студентів до майбутньої роботи та кар'єри шляхом об'єднання академічних і професійно-технічних знань, завчасного вибору робочого місця, підтримка зв'язку між освітніми закладами та підприємствами. Широкий розвиток у США мають спеціальні центри профорієнтації при школах, коледжах і університетах, які пропонують широкий спектр профорієнтаційних послуг – від профконсультації до профвідбору.

Основну практичну роботу з профорієнтації серед учнів проводять штатні професійні консультанти. Профорієнтаційна робота починається з останніх класів початкової школи у формі бесід, індивідуальних і групових консультацій, тестування з метою виявлення нахилу та здібностей учня. На кожного учня складають персональне досьє, на основі якого дають профрекомендації. В університетах США є власні служби професійної кар'єри. Консультанти цих служб розробляють плани працевлаштування та проводять профорієнтаційну роботу, вони складають картотеку студентів, де визначаються індивідуальні профорієнтаційні характеристики, та картотеку підприємців – потенційних роботодавців; визначають канали контактів з ними щодо питань найму; підбирають із

числа студентів кандидатури, які відповідають вимогам щодо конкретних робочих місць.

У Канаді створено багатоступеневу систему профорієнтації. Робота з профорієнтації починається з учнями шкіл за програмами з профорієнтації, в яких враховують розвиток ринку робочої сили і, зокрема, поточні та перспективні потреби в робочій силі. Важливою для вибору майбутньої професії та підготовки до самостійного трудового життя вважають працю учнів під час літніх канікул. Відомості про працевлаштування на роботу можна отримати в інформаційних центрах сприяння найму (у Канаді – понад 400 таких центрів). Основним завданням центрів є збирання та поширення інформації про вакантні робочі місця, консультації з питань найму та професійної освіти. Ознайомленню зі світом професій сприяють спеціалізовані центри профорієнтації – «центри вибору» (близько 70). Молоді люди за методом самообслуговування можуть одержати інформацію щодо 4 тис. професій. Крім того, за допомогою комп'ютера можна пройти тестування на професійну придатність щодо тієї чи іншої професії.

На Заході термін «професійна орієнтація» часто замінюють терміном «розвиток кар'єри». Програма «Career development» передбачає інформацію про майбутню кар'єру в усіх академічних предметах, зустрічі з представниками різних професій, відвідування підприємств і робочих місць, одержання досвіду роботи, створення спеціальних центрів кар'єри, підтримку випускників після закінчення навчального закладу.

У Великобританії керівництво профорієнтаційною роботою здійснюють державні органи. При Міністерстві з питань зайнятості діє Комісія з трудових ресурсів, головною функцією якої є підготовка та проведення заходів із профорієнтаційної роботи. Комісії з трудових ресурсів підпорядкована служба професійної кар'єри молоді та Національна консультаційна рада з професійної кар'єри. Існують також державні та приватні дослідні організації, які вивчають проблеми профорієнтації.

У Німеччині найвищим органом управління профорієнтацією та працевлаштуванням населення є Федеральний інститут зайнятості, який підпорядковано Міністерству праці та соціальної політики. Співробітники інституту проводять профорієнтаційну роботу серед учнів шкіл і

частково в університетах. Для координації діяльності інституту зайнятості та шкіл з питань профорієнтації і працевлаштування учнів постійно діє Федеральна комісія зі зв'язків, до якої входять спеціалісти Міністерства освіти та інституту зайнятості. Профорієнтаційну роботу в школах проводять шляхом ознайомлення з професіями, тестування, консультації і розроблення суспільних заходів керівництва шкіл та організацій батьків щодо профрекомендацій стосовно вибору професій.

Організація профорієнтаційної роботи у Франції характеризується чіткою централізацією та регламентацією. Питаннями профорієнтації опікуються Національне бюро з освіти та професійної інформації, Центр професійної інформації та орієнтації, Національне агентство зайнятості. Національне бюро з освіти та професійної інформації розробляє методичні рекомендації з освітньої і професійної інформації та профорієнтації, здійснює загальну методичну роботу з профорієнтації, готує аналітичні огляди та організовує дослідження, за результатами яких складають прогнози. У складі Національного бюро зайнятості – регіональні бюро і місцеві відділення, функцією яких є збирання та поширення інформації на місцевому рівні. Співробітники Центру професійної інформації та орієнтації координують роботу з профорієнтації в школах, яка здійснюється згідно із Законом про освіту та вимагає оцінювання здібностей учнів, починаючи з початкових класів і послідовної роботи з профорієнтації та профвідбору протягом усього періоду навчання.

В Японії організація профорієнтаційної роботи у школах і вищих навчальних закладах обумовлена особливостями системи освіти. Основою державної системи профорієнтації в Японії є Державна служба забезпечення зайнятості. У державних японських школах професійна орієнтація починається за два роки до випускного класу (9) неповної середньої школи. У школах учні на спеціальних курсах ознайомлюються зі світом професій. Важливу роль у профорієнтації відіграють співробітники Державної служби забезпечення зайнятості, які проводять групові бесіди, тестування, профвідбір для подальшого навчання та працевлаштування.

У Скандинавських країнах поширені «освітні гуртки» для ознайомлення з тією чи іншою професією.

Але, звичайно, кожен обирає той тип профорієнтаційної роботи, який найбільше підходить стилю, іміджу вишу та специфікації регіону його розташування.

Небайдужість, блиск в очах та бажання працювати – основні вимоги працедавців

Хоча, звичайно, і не тільки наявність цих складових – образ ідеального випускника, якого б залюбки взяли на роботу. Високий рівень знань, творчий підхід, терплячість, наполегливість і цілеспрямованість – важливі компоненти. Традиційними в інституті є зустрічі з банкірами, працівниками фінустанов на «Ярмарку працевлаштування», що проходить уже дев'ять років поспіль раз на рік (а у зв'язку з продовженням терміну навчання магістрів до 1,5 року вирішили провести захід двічі на рік – восени і навесні) та якого з таким нетерпінням чекають студенти випускних курсів.

Хоча такі заходи є традиційні, усе ж щороку вони мають інакші відтінки та акценти – змінюється час, змінюються студенти і змінюються організації, так само відбуваються зміни і в підходах до підготовки фахівців та вимоги до них з боку працедавців. Власне на цьому й наголосила у вступному

слові «Ярмарку працевлаштування – 2010» директор ЛІБСУ Г. Я. Дутка. Зокрема, Ганна Яківна зазначила: «Нам важливо, щоб наші випускники зробили перші кроки в майбутнє упевнено, щоб були працевлаштовані. Тож такі заходи сприяють обміну досвідом і думками, дозволяють нашим випускникам поспілкуватися

з працедавцями, з тими, хто незабаром стане їхніми колегами по роботі».

Цьогоріч географія представників кадрових служб львівських банків, страхових компаній та комерційних організацій вразила своїми масштабами – фахово попрацювала студентська спілка працевлаштування, що діє в інституті. Серед гостей заходу були представники банків «Райффайзен банк «Аваль», Укресімбанку, Укрсоцбанку, ПриватБанку, банку «Львів», Дельта Банку, Фольксбанку, «А-Банку»; страхових компаній «Еталон», «Універсальна»; компаній «Анкор» і «Фест», торгового дому «Львівський меблевий комбінат». І що дуже приємно, багато із представників цих установ – випускники ЛІБСУ різних років.

Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

Конкурс студентських проектів на тему «Технологія та регламент функціонування дворівневої навчально-тренувальної банківської системи»

У Львівському інституті банківської справи відбувся перший тур університетського конкурсу студентських проектів на тему «Технологія та регламент функціонування дворівневої навчально-тренувальної банківської системи». Конкурс провели працівники навчально-тренувальної лабораторії та кафедра банківської справи. Участь у проекті взяли студенти IV і V курсів факультету банківської справи та інформаційних технологій професійного спрямування «Банківські технології та процеси».

Усі представлені на конкурс роботи вирізнялися своєю оригінальністю та своєрідністю бачення принципів побудови структури функціонування дворівневої навчально-тренувальної банківської системи [створення віртуальних підрозділів на кшталт центрального банку, комерційного банку, фірми, страхової компанії, податкової служби та аудиторської групи тощо на базі інституційних складових Університету банківської справи НБУ (м. Київ)]. Цікавими були і пропозиції щодо побудови можливих моделей стосунків між запропонованими структурними елементами в межах навчально-тре-

нувальної дворівневої банківської системи та розробки імітаційних функцій її структурних елементів.

За результатами конкурсу проектів працівники навчально-тренувальної лабораторії та кафедри банківської справи присудили перше місце студентам групи 401-БС Юрію Сисуну та Юрію Турію за спільний проект, який передбачав у межах функціонування дворівневої навчально-тренувальної банківської системи ще й віртуальну аудиторсько-податкову групу і, крім функціонування банківських установ, включав регламент дій небанківських фінансових установ. Друге

місце розділили між собою спільний проект Анни Гохберг (506-БСм) і Наталії Сорокової (506-БСм), в якому відображено більш традиційне функціонування дворівневої банківської системи та який був вдало і цікаво обгрунтований; проект Івани Жданюк (403-БС), який, на відміну від інших, детальніше відображав побудову можливих моделей стосунків між запропонованими структурними одиницями навчально-тренувальної дворівневої банківської системи. Третє місце отримав проект Софії Морис (403-БС) та Івана Думи (506-БСм), у якому було включено частково і роботу студентів V курсу ІМПО УБС НБУ, що позитивно відобразилося на якості та цілісності роботи.

Проте потрібно зазначити, що в жодному проекті не було висловлено пропозиції щодо системи заохочення працівників, тобто студентів, які беруть участь у створенні та реалізації цього проекту. Студенти – вони завжди студенти!

Усім учасникам бажаємо перемоги в наступних турах!

Олена СІДЕЛЬНИК,
асистент кафедри банківської справи ЛІБС УБС НБУ.

«ЕТАЛОН-студент». ХТО ЦЕ?

Мабуть, той хто почав читати статтю, подумав, про який саме «захід» ідеться. Це – «ЕТАЛОН-студент», організатором якого виступила страхова компанія «Еталон» на чолі з головою правління Євгеном Володимировичем Бридуном, який є доцентом кафедри фінансів ІМПО УБС НБУ.

Отже, усе почалося з того, що голова правління СК «Еталон» Євген Володимирович прочитав лекцію на тему «Стратегія проведення ділових переговорів», у ході якої наводив надзвичайно влучні приклади із власного життя. Після лекції було оголошено про початок «Управлінських поєдинків», участь в яких узяли 16 кращих студентів усіх спеціальностей Львівський інститут банківської справи УБС НБУ. Поєдинки оцінювало ком-

петентне журі – керівники банків, страхових компаній та інших фінансових установ.

У фінал «Управлінських поєдинків», вийшли студенти спеціальності «Облік і аудит» Ігор Кульчицький і Галина Коноба. Проте, як показує практика, у будь-яких змаганнях повинен бути переможець, тому після майже рівного виснажливого двобою (звичайно управлінського), із рахунком 5:4 «Управлінські поєдинки» завершилися, а переможцем став Ігор Кульчицький.

Очевидці

**Катерина АНТОНІВ,
Ігор КУЛЬЧИЦЬКИЙ.**

(Це студентська версія статті про «Управлінські поєдинки», які організувала СК «Еталон»).

«Перемагає той, хто добивається своєї мети» – переконаний директор Волинського регіонального управління СК «Еталон» Михайло Васильович Ломага. Нам випала чудова нагода поспілкуватися з Валерією Валентинівною БАГІНСЬКОЮ, заступником голови правління страхової компанії «Еталон». Тож ця ділова жінка, котра весь час щось відмічала й нотувала щось у своєму діловому зошиті, погодилася відповісти на наші запитання.

– Валеріє Валентинівно, скільки вишів охопив захід від компанії «Еталон»?

– Такі ж лекції «Стратегія проведення ділових переговорів» та «Управлінські поєдинки» ми провели у Дніпропетровську, Ірпіні, Харкові, Миколаєві, Києві (до речі, у вашому Університеті), Львові та Рівному.

– Чи матиме цей проект продовження?

– Так, звісно. Навесні в Києві ми плануємо провести фінальні Всеукраїнські «Управлінські поєдинки», в яких візьмуть участь переможці проведених «Управлінських поєдинків».

– Ми помітили, що впродовж усього заходу Ви зацікавлено спостерігали за грою та нотували щось у записнику...

– Дійсно. На цих боях інтелекту та практичних навичок я мала своєрідну мету – підбір кадрів для нашої компанії. Тож п'ятьом студентам ЛІБСУ ми, швидше за все, запропонуємо роботу в нашій компанії.

– Дякуємо!

Судді, котрі оцінювали рівень знань і підготовки, комуніка-

бельність, винахідливість, акторську майстерність, уміння триматися на публіці та відшукувати вихід із, здавалось би, безвихідної, інколи – конфліктної ситуації, також погодилися дати коментарі щодо заходу.

Роман Васильович БАРАН (Львівська торгово-промислова палата, керівник навчально-консультаційного центру розвитку бізнесу та оцінки майна): «Мені було дуже цікаво спостерігати за тим, як студенти виходили зі заданих ситуацій. Упевнений, ця гра допоможе вам у реальному житті».

Микола Степанович ПОМОРЮК (начальник управління кредитної експертизи та андеррайтингу ПАТ «Укрсоцбанк»): «Такі заходи стимулюють студентів до навчання, а працівників – щоб знайти кращих студентів, котрих можна запросити на роботу».

Валерій Варздатович РОМАНИШИН (директор-координатор СК «Асис-ТАС»): «Цей захід – той початок великої справи, яку повинні робити всі. Такі новації, які запроваджує СК «Еталон», упевнений, стануть зернами, які дадуть гарні

сходи і піднімуть престиж страхової справи».

Руслан Ростиславович КИРИЛЮК (заступник голови правління ПАТ «Банк Львів»): «Майбутню еліту нації виявив цей захід. Життя – то боротьба. І добре, що студентів готують до таких складних робочих ситуацій уже відтепер».

Марія Львівна ЛАПІШКО (декан факультету банківської справи та інформаційних технологій ЛІБСУ): «Робота з людьми – найскладніша. Сьогоднішні бої дали змогу студентам відчутти партнера, клієнта, ображеного працівника, керівника. Ці навички дадуть досвід у житті».

Євген Володимирович БРЕДУН (голова правління СК «Еталон»): «Команда СК «Еталон» прочитала дві бізнес-лекції «Практика ведення переговорів», і вже сьогодні, у цих управлінських боях, студенти використовували знання, отримані на них. А це означає, що ми – на правильному шляху. Студенти виявили готовність практично вчитися комунікувати, говорити так, щоб їх почули, і слухати так, щоб дійсно чути».

Михайло Васильович ЛОМАГА (директор Волинського регіонального управління СК «Еталон»): «Сьогодні тут я побачив талановитих молодих людей, освічених, уже готових спеціалістів, котрих ми раді бачити на своїх підприємствах».

Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

IV «Аукціон надій»: що зроблено

Сьомого грудня в Черкаському інституті банківської справи УБС НБУ підбито перші підсумки та визначено перспективи на майбутнє щодо реалізації IV «Аукціону надій», спрямованого на порятунок річки Вільшанки.

У заході брали участь ректор Університету банківської справи НБУ Тамара Степанівна Смовженко, директор Черкаського інституту банківської справи УБС НБУ Микола Гаврилович Дмитренко, начальник Черкаського обласного виробничого управління меліорації і водного господарства Сергій Феодосійович Пазинич, заступник начальника Черкаського обласного виробничого управління меліорації і водного господарства Мирослав Володимирович Малиновський, начальник технічного відділу Черкаського обласного виробничого управління меліорації і водного господарства Анатолій Володимирович Гнатюк, головний фахівець технічного відділу Олексій Володимирович Овдій, начальник Лівобережного міжрайонного управління водного господарства Володимир Антонович Вовк.

IV «Аукціон надій», як і три попередні, ініційований студентством Університету. Головним реалізатором завдань добродійної акції IV Аукціону стало студентство Черкаського інституту банківської справи за підтримки студентів Харківського, Львівського інститутів банківської справи та Інституту магістерської й післядипломної освіти.

Про те, як виникла ідея «Аукціону надій», і з чого починалася добродійна діяльність студентства, на що були спрямовані три попередні «Аукціони надій» і які їхні результати, розповіла ректор Університету банківської справи НБУ, доктор економічних наук, професор Тамара Степанівна Смовженко. А ще ректор наголосила, що підготовка працівників банківської сфери – це, перш за все, формування високодуховних моральних людей із високою корпоративною відповідальністю.

Зі щирими вітаннями і словами вдячності за співпрацю виступив партнер із реалізації проекту очищення річки Вільшанки – начальник Черкаського обласного управління меліорації і водного господарства Сергій Феодосійович Пазинич.

У рамках реалізації проекту студенти провели низку акцій, про які йшлося у виступах учасників підсумкового заходу.

Про наукове дослідження проблем екології водних ресурсів, як один з напрямів реалізації проекту IV «Аукціону надій», поділився отриманими результатами і висновками четвертокурсник ЧІБС Олег Першин; про волонтерський

рух зі збору коштів на порятунок річки Вільшанки розповіла одна з волонтерів – студентка ЧІБС Марія Мельник; про кульмінаційну подію акції – проведення 22 грудня 2009 року торгів аукціону – розповіла активна організаторка й учасник аукціону Інна Денисюк.

У результаті проведення акцій у рамках проекту IV «Аукціон надій» було зібрано коштів на загальну суму 75 207, 41 грн, з них 30 369,91 грн зібрали студенти і викладачі Університету, 44 837,50 грн виручено під час проведення торгів Аукціону.

Тож із вуст студентів ЧІБС прозвучала щира подяка всім, хто долучився до збору коштів на шляхетну справу – порятунок мальовничої української річки.

Подальшими кроками в реалізації IV «Аукціону надій» стали такі студентські заходи: Інтернет-форум під назвою «22 березня – Всесвітній день води», учасники якого активно обговорювали проблеми захисту довкілля, конкурс на кращий студентський проект оздоблення витоків річки Вільшанки, проведений з ініціативи та за підтримки Черкаського обласного управління меліорації і водного господарства та Державного управління охорони навколишнього природного середовища в Черкаській області. А ще яскравою подією став студентський десант ЧІБС на чолі з директором Миколою Гавриловичем Дмитренком, котрий провів толоку з висадження дерев для укріплення берегів річки Вільшанки на ділянці Інституту помології ім. Л.П. Симиренка УААН, що в селі Млієві Городищенського району, і на так званому Малому озері.

Отже, на сьогодні вже зроблено досить багато, але попереду – роботи ще більше, адже розпочата справа – це справа не одного дня, її результати націлені на майбутнє, тому наступним кроком буде проведення в травні 2011 року студентської толоки з очищення 1 км берега Вільшанки.

Зі струмочка студентської ініціативи щодо порятунку річки Вільшанки уже виросла ріка добрих справ, спрямованих на привертання уваги громадськості до проблеми збереження і захисту малих річок України.

Анатолій ГОРБІВНЕНКО.

Робити добро – просто. Якщо слухати своє серце

«Почуй своїм серцем!» – такий слоган мав ювілейний, V «Аукціон надій», який 27 січня проведено в ХІБС УБС НБУ. Благородною метою цього річного Аукціону було облаштування реабілітаційного кабінету для вихованців Харківського обласного НК для дітей із вадами слуху, що є підшефними ХІБСу. Завдяки заняттям у цьому кабінеті дітки, котрі не чують, отримають шанс на повноцінне життя у світі спілкування.

Харків'яни дуже серйозно поставилися до проведення заходу. Адже заходи на кшталт «Аукціону надій» не так популярні в цьому регіоні і не мають такої масштабності, як, скажімо, на заході України. Тож задалегідь проведена інформаційна кампанія дала гарний результат – на заклик організаторів акції відгукнулося багато видатних діячів науки, культури, спорту, політики... Для участі в Аукціоні, який став кульмінацією акції, надано 16 цінних лотів, серед яких – старовинна ікона Божої Матері, футбольний м'яч із підписами ФК «Металіст», боксерські рукавички В. Кличка тощо. На святі були присутні представники обласної державної адміністрації, підприємці, банкіри Харкова та інших міст України.

У результаті жвавих торгів усі лоти були продані, поповнивши скриньку доброчинності сумою понад 190 000 грн. Адже як інакше можна було відреагувати на заклик «Разом ми можемо багато, а з грошима треба розлучатися радісно!», який, приступаючи до церемонії торгів, закинув її лецитатор – актор Ігор Арнаутов. Крім того, було проведено безпрограшну лотерею, лоти для якої були надані студентами вишів Університету, дітками з НВК, іншими небайдужими людьми. Це були найрізноманітніші сувеніри, витвори мистецтва (від м'яких іграшок до картин), чудовий торт від студентів Харківського державного університету харчування та торгівлі, а також спортивна форма захисника національної збірної Молдови з футболу та футбольного клубу «Металіст», з особистим підписом Віталія Бордіяна.

У перерві на учасників Аукціону чекав приємний сюрприз – виступ Театру костюмів НВК для дітей з вадами слуху. Яскраві, вишукані, неординарні костюми, створені руками дітей, ще раз продемонстрували різнобічні обдарування підопічних діток.

Зі сцени пролунало багато гарних і щирих слів. Суть багатьох зводилася до одного – довіру банкірів (а отже, і до банків загалом) можна повернути, якщо показати, що вони високодуховні особистості, які вміють, можуть і творять добро. Власне саме на цьому наголосила директор Харківського обласного НВК для дітей із вадами слуху Надія Іванівна Середенко, яка зазначила, що банкір для пересічних людей асоціюється з кам'яним серцем. «Але тут ми побачили студентів – майбутніх банкірів – із великими, благородними, добрими серцями».

Міжнародна співпраця в ЛІБС УБС НБУ

22-27 листопада в ЛІБС УБС НБУ проходив уже традиційний, та тим не менш яскравий проект, суть якого полягає в обмінній співпраці студентів Польщі (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie) та України (а саме ЛІБС УБС НБУ). Цікаво, що така співпраця має два етапи, перший з яких проходить на теренах України восени, а другий навесні – на теренах Польщі. Суть обміну – упродовж одного робочого тижня студенти спільно пишуть наукові статті, а потім презентують їх за круглим столом.

Темою цьогорічного круглого столу було «Фінансове забезпечення посткризового розвитку економіки». Усі студенти були поділені на п'ять груп, п'ять команд, кожна з яких розглядала певний напрям посткризової економіки. Як один з учасників такого проекту може сказати, що робота в таких групах, командах була активною, хоча й непростою, адже обов'язковою умовою було те, щоб у такій команді були як польські, так і наші студенти, але щоб написати статтю було потрібно, як мінімум, – знайти спільну мову... А мови в нас різні... Але студенти – народ винахідливий, ще й ерудований, тому статті написали всі. Деякі команди писали міжнародною – англійською мовою, деякі двома мовами – польською і українською.

Плюсів у проведенні такого семінару багато – досвід міжнародного спілкування, удосконалення розмовної

польської і спілкування англійською, пошук нових друзів з іншої держави і, крім того, – пізнання іншої держави, адже після того, як ми проводили екскурсії нашим гостям, нас теж чекає екскурсія в Польщу!!!

Коли настав четвертий день нашої спільної роботи – день круглого столу і презентації наукових доробків усім (і організаторам, і самим учасникам), ставало сумно, адже добігала до закінчення наша така цікава і насичена співпраця. Згадували і робочі моменти, цікаві своєю незвичністю і новими підходами до написання наукових робіт, які ми черпали одні в одних, і наші відпочинки разом – спільна поїздка в село Кути і в місто Жовкву, прогулянки вечірнім Львовом і підйом на вежу Ратуші, згадували похід в Оперний театр, а ще багато різних цікавинок і особливих куточків, на які так багате наше місто... Гости були задоволені. У п'ятницю побували на Личаківському кладовищі, після того – святкова вечеря в гуртожитку і... від'їзд додому.

Ще однією особливістю цьогорічного семінару стала зустріч із консулом Республіки Польща в Україні Andrzejem Drozdem, який говорив про плюси такого спілкування українських і польських студентів й обіцяв спростити візовий режим для студентів з України при в'їзді до Польщі.

Галина КОНОБА,
студентка групи 501-ОАм.

Перший досвід кураторства – з першого разу вдалий

У нас так багато молодих і талановитих викладачів, яких уже з перших днів роботи помічають, мало того – доручають таку важливу місію, як кураторство. Так, добігає кінця навчання студентів, долі яких ввірили молодому викладачеві, котрий щойно прийшов на роботу в ХІБС на кафедру фінансів, Олексію БІЛОМІСТНОМУ. І зараз першокурсники – уже магістри. Для них закінчилося навчання в інституті, але спогади про ХІБС залишаться з ними назавжди. І левова частка з них – це все те, що почерпнули вони від свого куратора. Тож ми розпитали Олексія про його методи роботи, тим паче, що вони виявилися настільки вдалими, що їх оцінено на найвищому рівні. Адже Олексій Біломістний – кращий куратор УБС НБУ 2010 року.

– *То ж який основний метод роботи куратора?*

– Насамперед – особистий підхід до кожного студента. Двічі на місяць – кураторська година. Але попри те, весь час тримаю контакт із ввіреними мені студентами, ми спільно вирішуємо проблеми, а в основі стосунків – допомога і партнерство.

Потім – особистий приклад. Я переконаний, що до людей треба ставитися людяно, співпереживати і бути готовим допомогти.

– *Які перші враження? Адже 2004 року ви щойно прийшли на роботу і Вам одразу запропонували кураторство...*

– Так, дійсно, я щойно почав працювати. То був шок! Стан невизначеності. Я ж ще не став повною мірою викладачем, а вже треба бути куратором (*сміється*)! Знаєте, бути викладачем легше, нема особистої зацікавленості. Я подумав і зважив, що таки неправильно вважати, що можна мотивувати відмову від кураторства тим, що в тих студентів, у тої групи я не читаю пари. Я от у своїх почав читати лекції аж на четвертому курсі.

– *Що найважче в цій царині?*

– Переломний момент, який настає на третьому курсі. Це своєрідний ривок дорослішання.

– *А що найцікавіше?*

– Найцікавіше на самому початку, коли для першокурсника все нове, а потім – уже на третьому курсі, коли сформовано пріоритети, студенти вже знають, чого хочуть і чого від них хочуть. Тоді ж виховний процес стає легшим, скоріше вирішуються проблеми.

– *А як поєднуються кураторство і викладання?*

– Кураторство і викладання не переходять одне в одного, немає чіткої межі, тому просто виникає об'єднання. Досвід викладача не дає розвинутися упередженому ставленню до студентів. Це, як мінімум, неетично стосовно студентів і до себе самого.

– *Яке найбільше враження, можливо, досягнення?*

– 2006-й. Грудень. Проведення конкурсу «Танці з викладачами». У той час я дуже зблизився не тільки зі своїми студентами, а й зі студентами інших курсів, спеціальностей, упритул ознайомився з роботою Молодіжного центру. Заняття спортом дали мені можливість розуміти людей, широке коло для спілкування, вбирати чийсь досвід, життєві позиції, цінності, відстоювати свої інтереси (*Олексій ще в школі, інституті – 1992 рік – дуже серйозно займався спортом, майстер спорту з боксу*). Тож у цьому сенсі спорт мене сильно розвинув в особистісному плані і я зміг застосувати набуті навички в роботі Молодіжного центру і кураторстві.

На кураторство дивлюся під призвою спортивного досвіду – зміна студентів, нові цікаві люди, творчі, цілеспрямовані студенти і дисципліна. Це все не тільки захоплює, а й виховує. Тож після проведення конкурсу моя група і я стали учасниками більшості заходів, що їх проводив Молодіжний центр (масштабних – близько шести).

– *Які студенти Вам подобаються?*

– Мені подобаються всі студенти, без виключення. Ті, з якими просто, –

для душі, вони розуміють і підтримують, дають позитив. Ті, з якими складно, – боротьба, яка загартовує і дає досвід (пошук точок дотичності, дипломатія і як крайність – відкрита, конструктивна бесіда з методами переконування). І це класно! Для мене нонсенс – порівнювати людей. Кожний – особливий. Моє завдання – розгледіти вміння студента (наприклад, успішність у чомусь) і розвинути це вміння, дати напрямок і показати, як і навіщо це застосувати.

– *Від чого отримуєте найбільший духовний «драйв»?*

– Коли людина змінюється в кращий бік, розуміє та приймає ті людські цінності, які я хотів йому привити. Я ж сповідую точку зору, що людина за бажання може зробити все, якщо вона того захоче, у тому числі й сама вирішити свою проблему.

– *А якщо вона все ж виникає?*

– Я не втручаюся у конфлікт чи проблему, яка виникла в групі. Я спостерігаю, даю можливість студентам вирішити завдання. Але в момент, коли питання загострене, але не вирішене, я втручаюся – м'яко, толерантно, через переконування, обговорення, скеровування з конкретними студентами (ініціаторами конфлікту).

– *Після випуску групи візьметься знову за кураторство?*

– Авжеж! У мене ж уже є досвід (*сміється*)!

Ось такі вони, наші найкращі – позитивні, цілеспрямовані та гідні свого звання.

**Розмову вела
Лариса КОЗАНКЕВИЧ.**

Виховна робота у виші: загалом і на рівні куратора групи

Постіндустріальний світ, з одного боку, досить швидкими кроками відходить від гуманістичних ідеалів, від діалогу культур, залишаючи позаду гуманістичні засади розвитку передової, тобто творчої особистості, а з другого – потребує високоосвіченої і культурної людини, адже ґрунтується на високих технологіях, креативності кожного, хто вносить свою частину в розбудову країни, на нових ринкових відносинах. І значна роль у формуванні такої особистості належить освіті, яка за вдалої організації навчально-виховного процесу з управління ним здатна вирішити це питання.

Саме тому пріоритетна роль на сучасному етапі розвитку суспільства належить розв'язанню надзвичайно важливої та актуальної, водночас досить складної проблеми вдосконалення виховної системи вищого навчального закладу. Як зазначає К. Левківський: «Безумовно, виховання студентської молоді, яка через кілька років стане ядром української інтелігенції, потребує особливої уваги. Майбутнє нашого народу залежить від змісту цінностей, що закладаються у світоглядні орієнтири молодих людей, та від того, якою мірою духовність стане основою їх життя».

Сьогодні дуже непросто цілеспрямовано формувати морально розвинуту особистість, для якої загальноприйняті духовні пріоритети набували б глибокого життєвого сенсу, виступали дійовими регуляторами моральної поведінки, адже широко використовуються типові методи у вихованні, ефективніші, нові, які б забезпечували педагогіку співробітництва. Унаслідок цього замість досягнення самостійності мислення студента, здатності приймати нестандартні рішення, можливості вільно орієнтуватися у складних обставинах суспільного та особистого життя культивується пристосовницька мораль, є розмитими ціннісні орієнтації, життєві цілі й ідеали.

Стратегічні ж завдання трансформації нашого суспільства постійно вимагають зростання ролі індивідуальної дії, креативної особистості, яка готова на швидку переорієнтацію, на якісно нову структуру мислення, стартову готовність до нестандартних дій в екстремальних умовах. Це багатогранна особистість із почуттям відповідальності, толерантності, відкритості вищим смислом, іншим культурам. Крім того, «ядро» такої особистості, безперечно, повинні становити абсолютні, вічні цінності: любов, правда, чесність, доброта, справедливість, гідність, сумління, милосердя, великодушність, нетерпимість до зла, благородство, мудрість... Саме вони мотивують діяльність людини і становлять сенс її життя. Саме для розвитку таких якостей проводяться такі заходи як:

- екологічне виховання студентської молоді – організація зустрічі з представниками Українського державного екологічного центру та представниками екологічних організацій міста (у рамках підготовки «Аукціону надій»);
- діяльність із збереження генофонду нації – залучення студентів до благодійної акції «Милосердя» для вихованців підшефної школи-інтернату глухонімих № 3, Чугуївський реабілітаційний центр;
- залучення студентів до проведення «Дня Перемоги» – зустріч студентів із ветеранами на «Алеї слави» інституту;
- підготовка магістрів до проведення виховної години в кураторській групі на тему «Традиції святкування дня закоханих»;
- організація і проведення диспуту серед студентів інституту на тему «Парки міста: сьогодні і завтра».

Тому провідними положеннями нової української виховної системи вищого навчального закладу, що розвивається разом із упродовженням Болонського процесу, є пріоритет загальнолюдських цінностей, формування планетарного мислення особистості.

Надання системі вищої освіти національної спрямованості і здійснення завдань національно-патріотичного виховання неможливе без організації навчального процесу державною мовою, без знання пріоритетних здобутків українських учених, без поширення духовної спадщини українського народу:

- участь у розробленні сценарію, присвяченого Сковородинівським читанням;
- проведення відкритої виховної години на тему «Промені творчості. Харківський художній музей»;
- проведення відкритої виховної години на тему: «Формування історичної свідомості студентів – необхідний фактор національного відродження»;
- проведення відкритої виховної години «Українська інтелігенція в русі опору 1960–1980-х рр.»
- історично-пошукова діяльність – залучення студентів до поповнення експонатів музею грошей у Харківському інституті банківської справи УБС НБУ;
- організація і проведення зустрічі з поетами та прозаїками Слобожанщини (у рамках Шевченківських читань);
- відвідування з академічною групою Харківського театру опери і балету ім. М. Лисенка).

Адже сьогодні світ у полоні ідей, культурних і політичних цінностей переважно європейського походження, в основному позаморальних, позанаціональних, позачасових. Це ще раз підкреслює, що впроваджувана

нова виховна система ВНЗ зобов'язана передбачити всі труднощі та забезпечити якнайкращі умови для духовного зростання свідомої молоді.

Виходячи з вищесказаного, метою виховання у вищій школі є підготовка успішної особистості, що здатна самореалізуватися в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал, носій культури.

Досягати поставлених завдань допоможуть нові виховні технології, що ґрунтуються на співпереживанні, позитивному емоційному оцінюванні. На сьогодні вони активно впроваджуються у виховній практиці ВНЗ за такими напрямками: у процесі викладання навчальних дисциплін, позааудиторної виховної роботи, у роботі з батьками; через соціальні інститути, взаємодію з молодіжними громадськими організаціями, діяльність студентського самоврядування.

У нашому інституті ми заохочуємо та активно впроваджуємо у виховну систему проекти різноманітної тематики, цікаві сучасні за формою проведення (екскурсії, дебати, семінари, конференції, «круглі столи», літературні композиції, відеопроєкти тощо). Така діяльність ефективно позначається на формуванні життєвої компетентності, досвіду, самореалізації та розвитку здібностей студента. Яскравими є проекти:

- залучення студентів до роботи кафедрального студентського наукового клубу «Фінансист»;
- група 51-Фм брала участь у підготовці та проведенні науково-практичної конференції «Наукові доробки молоді – вирішенню проблем європейської інтеграції» (ХІБС УБС НБУ);
- студенти групи брали участь у підготовці та проведенні інститутського конкурсу наукових клубів «Брейн-ринг»;
- група активно бере участь у роботі навчально-тренувальної фірми ТОВ «Перспектива» (керівник О. М. Біломістний);
- залучення студентів до участі в круглому столі з практичними працівниками на тему «Стан та перспективи розвитку фінансової системи України»;
- залучення студентів інституту до організації та участі в V Міжнародному конгресі підприємців (м. Харків).

В умовах виховної проектної діяльності студентів позитивно розв'язується проблема ставлення студентів до знань, бажання просто отримати диплом поступово відходить, його замінює усвідомлення значущості у здобутті якісної вищої освіти, прагнення творчих пошуків. На такому етапі виховний процес досягає високого рівня результативності і переростає в самовиховання.

Сьогодні часто не враховується факт гуманістичної спрямованості виховного процесу, що є особистісно орієнтований. У його основу покладено принципи: визнання самоцінності особистості у визначенні цілей її виховання; індивідуальний підхід як підтримка морального становлення особистості; єдність поваги й довіри до особистості та вимогливості до неї; єдність свободи вибору та відповідальності особистості; єдність прав і обов'язків особистості. Для обміну досвідом і впрова-

дження цих принципів у навчальний процес проведено виступи на кафедральних і міжкафедральних семінарах «Виховна спрямованість навчального процесу: питання, методології та методики», «Сучасні проблеми виховання у вищій школі», «Взаємовідносини поколінь як фактор, що впливає на формування особистості молоді людини», «Роль особистості викладача у процесі виховання», «Про досвід формування професійної культури майбутніх економістів».

Важливою структурною ланкою виховного процесу є діяльність інституту кураторів академічних груп. Сучасному кураторові належить значна роль у формуванні і становленні особистості студента, розкритті його здібностей і потенційних можливостей, організації роботи з батьками, полегшенні адаптаційного періоду. Функції діяльності куратора як вихователя реалізуються через основні принципи національного виховання, які передбачають: розробку перспективних планів і завдань виховання студентів за специфікою певного ВНЗ; проведення позааудиторної діяльності, яка сприятиме всебічному розвитку творчих здібностей студентів; формування гуманних стосунків між викладачами і студентами; залучення органів студентського самоврядування, підтримка ініціативи і творчості; передача досвіду проведення традиційних свят ВНЗ першокурсникам тощо.

Для реалізації цих поставлених завдань:

- проведено соціологічне дослідження серед студентів інституту «Наше самоврядування» та серед студентів 1–4 курсів щодо дотримання основ здорового способу життя;
- діяльність із пропагування здорового способу життя – залучення студентів до проведення акції «День без куріння» та «Ні – наркотикам!»;
- підготовка пам'ятки та методичних матеріалів для допомоги куратору. Участь в оновленні тематичних папок з виховної роботи в читальному залі інституту;
- методична допомога студентам ОКР «Магістр» у проведенні виховних годин у рамках проходження ними педагогічної практики;
- розроблення положення та проведення конкурсу «Кращий за професією» серед студентів п'ятого курсу спеціальності «Фінанси»;
- підготовка студента групи до участі в конкурсі на кращого студента УБС НБУ (Г. Царевська);
- підготовка академічної групи 51-Фм для участі в конкурсі «Краща академічна група інституту».

Таким чином, ВНЗ виступає важливою ланкою у вихованні цілеспрямованої, творчої, самостійної особистості з яскраво вираженою національно-громадянською позицією, ціннісні орієнтації і спосіб життя якої зумовлені потребами часу і суспільним розвитком. На сьогодні важливим питанням є вдосконалення системи виховання, упровадження новітніх виховних технологій у зміст освіти, аби забезпечити її якісно новий високий рівень.

Олексій БІЛОМІСТНИЙ,
кращий куратор УБС НБУ.

Гран-прі: перемога і переможець

Восени на Міжнародному студентському фестивалі «Барви осені – 2010» студент групи 606-БС ЛІБС УБС НБУ Володимир ЧИЖОВИЧ здобув високу нагороду – до Львова привіз гран-прі конкурсу. Тож ми попросили інститутського соловейка відповісти на наші запитання. Звичайно, Володимир погодився.

– Володю, розкажи про свою останню перемогу, про Фестиваль.

– Нещодавно ми повернулися з Києва, де брали участь у XIII Міжнародному фестивалі-конкурсі студентської художньої творчості «Барви осені», що проходив 18–20 листопада, організатором якого став Європейський університет (м. Київ). На Фестиваль з'їхалися студенти зі 40 вишів. Триста ж учасників боролися у двох жанрах: вокальне мистецтво та хореографічне мистецтво. Жанр «Вокальне мистецтво» мав такі номінації: народна пісня, авторська пісня та естрадна пісня (в якій ми й брали участь).

Одразу ж після прослуховування мого виступу мене запросили до студії звукозапису, де нам (окрім мене, було ще 7 осіб) запропонували відкрити наступного дня гала-концерт і заспівати одну пісню. Після тривалих репетицій нам повідомили, що ми беремо участь у гала-концерті зі своїм номером (пісня «Пустельник»). Попри велику кількість конкурсантів, нам вдалося отримати з рук Лілії Подкопаєвої (голова журі) найвищу нагороду конкурсу – «Гран-прі».

– Кому ти завдячуєш своєю перемогою?

– Насамперед, Ярославові Михайловичу, який «відкрив» і «розкрив» мене як співака, а також Юлії Миколаївні (завіду-

вач Молодіжного центру) та Богданові Малафію (керівникові гуртка художньої самодіяльності). Пісня, яку ми обрали (пісня «Пустельник» гурту «Пікардійська терція»), плюс яскравий сценічний костюм і мої вокальні дані дали змогу отримати велику перемогу для ЛІБСу.

Тож ціна перемоги – великі старання, регулярні репетиції, віддана робота працівників Молодіжного центру та учасників художньої самодіяльності.

– Що є для тебе ця перемога?

– Ця перемога для мене – підсумок творчої кар'єри в ЛІБСі (ще трішки – і захист диплома), як подяка долі за всі мої старання на багатьох концертах ЛІБСу.

– Як бачиш своє подальше життя?

– У недалекій перспективі, після захисту диплома бачу себе як успішного підприємця, який заснує великий бізнес із своїми друзями.

– Нехай твої мрії та плани здійсняться! Ми гордимось тобою, твоїми здобутками і зичимо всього найкращого!

– Дякую! А ще я кажу «Дякую» тобі, мій ЛІБСе. За те, що, окрім хороших знань, ще й розкрив мене як особистість і дав такі широкі перспективи для всебічного розвитку та зростання!

**Розмову вела
Лариса КОЗАНКЕВИЧ.**

Студенти проти викладачів

Прочитавши такий заголовок, декому може уявитися зовсім нехороше протистояння. І помилиться! Бо йтиметься про хороше протистояння, себто змагання з міні-футболу.

Напередодні Нового року амбіційні студенти-магістри Черкаського інституту банківської справи кинули відчайдушний виклик досвідченому професорсько-викладацькому складові, на що у відповідь отримали рішуче «Так»!

Час на ґрунтовну підготовку до гри був лімітований, оскільки кінець року є тією, говорячи мовою футболу, жовтою карткою, яка означає складання сесії, з одного боку, і прийняття заліків та екзаменів – з іншого.

Зважаючи на життєві реалії, думалося, що команда студентів є фаворитом поєдинку. Але...

Гра, як і очікувалося, видалася неймовірно видовищною, адже молодість та енергійність змагались із життєвим досвідом і згуртованістю. Ніхто не хотів так просто віддавати перемогу суперникові, відчайдушно захищаючи честь своєї команди та сподіваючись отримати першість у цьому двобої.

Викладацький склад команди був по-справжньому зірковим: капітан і голкіпер – тимчасово виконуючий обов'язки заступника директора інституту з наукової роботи Михайло Йосипович Гедз, головний форвард – заступник директора інституту з навчально-методичної роботи Олександр Леонідович Проценко, нападник – декан обліково-економічного факультету Микола Петрович Овчарук, півзахисник – старший викладач фізичного виховання кафедри філософії та суспільних наук Микола Іванович Зуєнко. Але доля усунула такого важливого гравця, як Микола Петрович Овчарук, який під час підготовки до матчу отримав

травму і втратив можливість виборувати перемогу. Та на допомогу прийшли їхні суперники-студенти, котрі погодилися виступити на боці викладачів.

Рахунок відкрив капітан команди викладачів Михайло Йосипович Гедз. Упродовж першого тайму м'яч почергово опинявся то в одних, то в інших воротах, тим самим зберігаючи інтригу фінального гола до кінця зустрічі.

Після короткої перерви боротьба видалася ще гострішою. Другий тайм тримав у напруженні як уболівальників, так і самих гравців усі 20 хвилин.

Запекла боротьба точилася на полі, уболівальники голосно вигукували «Треба гол!», спортсмени запекло боролися за право оволодіти м'ячем і влучно вдарити по воротах, сподіваючись отримати шалені оплески та насолоду від гола.

Завершилася ця зустріч на користь викладачів – 9 : 7.

Ось таким цікавим та непередбачуваним виявилось футбольне протистояння студентів і викладачів, що подарувало вболівальникам бурю позитивних емоцій і вулкан адреналіну.

Почесне місце серед уболівальників займав директор інституту Микола Гаврилович Дмитренко, який захоплено спостерігав за ходом гри і щиро вболівав як за студентів, так і за викладачів. Адже давав поради гравцям обох команд і був своєрідним тренером-наставником.

У післяматчевому інтерв'ю форвард команди викладачів Олександр Леонідович Проценко зізнався: «Скажу чесно, ураховуючи рівень підготовки наших спортсменів, ми не сподівалися на перемогу, але завдяки зібраності та життєвому досвіду Фортуна нам усміхнулася!».

Головним результатом цієї гри стала започаткована студентами та викладачами добра традиція, яка буде продовжена наступною грою, що відбудеться у квітні 2011 року в зустрічі зі студентами-бакалаврами.

**Тетяна КУНОВА,
потенційний капітан команди
жінок-викладачів ЧІБС
із міні-футболу.**

Змагання з волейболу Універсіади УБС НБУ

13-15 грудня 2010 року на спортивній базі Харківського інституту банківської справи проведено змагання з волейболу в рамках Універсіади УБС НБУ.

У цьому заході взяли участь збірні команди студентів із Львівського інституту банківської справи, Черкаського інституту банківської справи, Харківського інституту банківської

справи та Інституту магістерської та післядипломної освіти УБС НБУ. Змагання проводили за коловою системою.

I місце посіла команда ХІБСу, II місце – ЧІБСу, III місце – ЛІБСу, IV місце – ІМПО.

За підсумками турніру визначено кращих гравців: нападник – Артем Саміляк (ІМПО); розігруючий – Анна Баштова (ЧІБС); захисник – Андрій Шептицький (ЛІБС).

Кубок ЛІБС із міні-футболу «Осінь – 2010»

У нашому інституті щорічно навесні проводять чемпіонат ЛІБС із міні-футболу, а восени – кубок з міні-футболу. Цей рік не став винятком, тому змагання пройшли вдало і Кубок перейшов до свого нового володаря.

Цього разу змагання між групами з міні-футболу за Кубок ЛІБС розпочалися дещо пізніше, ніж зазвичай. Проте завдяки успішним діям організаторів – студентської ради та СМО «ЛІГА», усе пройшло «як по маслу». Спочатку відбулося жеребкування, де групи поділили на два «кошики», переможці яких грали у фіналі. Рахунки в кожній грі були різними – від розгромного 12:5 до запеклої боротьби в серії «пенальті».

У першому півфіналі зустрілися команди груп 301-302-БС-303-304-БС, де друга команда впевнено вийшла до фінального етапу розіграшу кубка, обігравши суперників із рахунком 12 : 5.

У другому півфіналі зустрілися команди груп 301-302-Ф-401-

402-ОА. У цій грі перемогу отримала перша команда з рахунком 10 : 4.

Фінал відбувся між командами груп 301-302-Ф та груп 303-304-БС. Спочатку гра була рівною, але згодом майбутні банкіри заволодили ініціативою і рахунок після першого тайму (3 : 0) яскраво свідчив про їхню перевагу. У наступному таймі фінансисти усе-таки зібралися і взяли до справи – спочатку влучним пострілом гол у ворота суперників забив Андрій Шквірко, а потім завдяки Олегові Ратнюку та Андрієві Британу рахунок став рівним. Оскільки в основний час переможця не було виявлено, провели два додаткові тайми, які також закінчилися з нічийним рахунком. І ось настав момент – серії «пенальті».

Тут виявилися сильнішими студенти груп 301-302-Ф, які в підсумку й стали новими володарями Кубка ЛІБС із міні-футболу «Осінь – 2010».

Про перебіг подій та емоції команди розповідає її капітан Андрій Британ: «Матч між групами 301-302-Ф та 303-304-БС дійсно заслуговує статусу «ФІНАЛЬНИЙ»! У цьому поєдинку повторилася доля матчу «Мілан – Ліверпуль»! Програючи з рахунком 3 : 0, ми змогли перевести гру в овертайм, а згодом усе вирішувалося у післяматчевій лотереї. Завдяки блискучій грі нашого голкіпера та холоднокровності команди ми здобули вольову перемогу і заслужили звання «Володарі Кубка ЛІБС УБС НБУ 2010 року».

Наприкінці хочу додати: студенти, займайтеся спортом і ведіть здоровий спосіб життя, – тоді у вас також будуть шанси стати чемпіонами!

Назарій БЕРМЕС,
голова студентської ради.

«КУБ» – ГАЗЕТА УНІВЕРСИТЕТУ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

Керівники проекту: Т. Смовженко, Г. Хоружий.
Координатори: Т. Гірченко, І. Жеребило,
В. Звіркowska, І. Пасічник.

Головний редактор: Л. Козанкевич.
Дизайн: Д. Іщенко.
Коректор: О. Яремчук.

Студентська редколегія: О. Беленкова, К. Піргова,
В. Осіна, О. Чепіль.

тел.: (0322)297-72-37, меридіан 039 2313, e-mail: larisa@lbi.wubn.net